

Šiame numery

AR LENINAS JAU IR LIETUVIŲ LITERATŪROS KLASIKAS?
 TRIŲ RASYTOJŲ ŽODIS.
 SVETUR NUOTAKĄ ISLEIDŽIANT —
 ENCYCLOPEDIA LITUANICA PIRMASIS
 TOMAS.
 NAUJOJI ALOYZO BARONO KNYGA.
 J. AUGUSTAITIŲTĖS - VAICIŪNIENĖS
 EILERASAI.
 DAR APE VINČA KREVĖ.
 TAUTA PAGERBĖ PASTERNAKĄ.
 CHRISTOPHER DAWSON MIRUS.
 VIDURAMŽIŲ MENO PARODA.
 KULTŪRNE KRONIKA.
 NAUJI LEIDINIAI.
 MOTERŲ GYVENIMAS.

/ NEŽINOMO BROLIO PRAŠYMĄ ATSILIEPIANT

Lietuvos Atgimimo sąjūdžio skelbtasis partizaninės temos romano konkursas baigtas išskilmėmis birželio mėn. 20 d. Jaunimo centre, Chicagoje, įteikiant konkursą laimėjusiam rašytojui Jurgui Gliaudai už romaną "Aitvarai ir giria" 1000 dolerių (mecenatai Ona ir Valerijonas Šimka), Aloyzui Baronui už romaną "Vėjas lekia lyguma" 500 dolerių (mecenatas Br. Macianskas) ir Anatolijui Kairiui už romaną "Ištikimoji žolė" 500 dolerių (mecenatas J. Valiušaitis). Čia spausdiname visų trijų rašytojų toje literatūros šventėje tartus žodžius.

JURGIS GLIAUDA

Vengdamas pasinaudoti žodinių simpoziumų tradicija, aš noriu kalbėti trumpai.

Prieš trisdešimt metų, birželio mėn. Lietuvos valstybė prarado savo nepriklausomybę. Po vienerių tautos kančių metų, gaili valdžios sukilimas trumpam ir labai trumpam sugrąžino suverenumą. Paskui, per kelerius metus tęsėsi žūtbūtinės kovos dėl laisvės, kurių metu daugiau kaip 30,000 Laisvės kovotojų žuvo nepalyginamo heroizmo aplinkybėse. Bet tautos laisvės ir suverenumo idėja nebuvo, pasiliko vis gyva, atkakli ir bekompromisinė.

Ši šventė skirta to herojiško aukos ir apmaudo periodo vaizdui atkurti mūsų raštijoje. Šio konkurso idėja buvo Laisvosios Lietuvos redaktoriaus V. Šimkaus kreipinys į lietuvius rašytojus, laukiant atsako kūriniais, liudijančiais, kad laisvės vaizdas niekada neišblės lietuvių siekiuose.

Mes nepripažįstame kompromiso, kuris skelbtų, kad įmanoma dalinės laisvės idėja: okupanto leidimas kalbėti savo teritorijoje sava lietuvių kalba. Mums reikia pilnos laisvės, pilno savo valstybės suverenumo. Mums reikia totalinės laisvės realizavimo. Tik už tokią idėją suguldė savo galvas savanoriai, partizanai ir laisvės kovotojai.

Todėl mums privalu gaivintis tomis nuotaikomis, tais įsitikinimais ir siekiais, kuriais gyveno Lietuvos valstybės steigėjai. Tai yra totalinė, pilnutinė Laisvė: tautos suverenumas savo teritorijoje.

Greta to siekiu menkos yra mūsų lokalinės tarpusavio kovos, dėl kurių išliejamos rašalo marios. Ir tos marios tokios seklios, tokios drumzlinos ir beprasmiškos aplinkybėse. Bijodamas, kad palyginus jas tik su vienu Laisvės kovotojo kraujo lašu.

ALOYZAS BARONAS

Veikalų partizanų kovų temomis yra sukūrę Landsbergis, Škėma, Jankus, Kairys, Alė Rūta, Alantais. Tačiau palyginti šio pobūdžio kūrinių yra mažai. Ta tema vengiama rašyti dėl to, kad reikia liesti herojiškas kovas, kurios vykdo sunkiai įsivaizduojamoje aplinkybėse. Bijodamas, kad nepajėsiu atvaizduoti tų didingųjų momentų, vengiau rašyti partizaninėm temom to, kol prieš keletą metų pateko į rankas slapta iš Lietuvos atgabentas eilėraščių rinkinys "Neparašyti laišakai", kuris dabar jau išleistas. Šiame rankraštyje poetas kreipėsi į laisvojo pasaulio rašytojus šiais žodžiais: "Mūsų mylimieji kūrėjai, aprašinėtojai ir išreiškėjai, naujų pasaulių, ar jums užtenka skausmo ir kančios jūsų naujiems pasauliams. Mes jau per daug pavargome, mes jau per daug nešėme ant savo jaunų pečių. Poetai mūsų iškilieji, jūs, kurie mums širdis uždegėte mūsų žemės meilės gaisrais, ar jūs galite rašyti degančių krauju? Čia amžinai grumiasi neviltingas juodybės, su protarpiais viltingos, o jūs ten rašote apie ramias peteliškes, apie rasos lašelyčius. Rašykite apie baisų deginantį skausmą, kuris sukausto mūsų aitei, rašykite apie mūsų miškų širdį draskančias raudas, apie verkiantį, išlietą ir užmirštą mūsų kraują".

Tikiu, kad kiekvienas geras kūriny yra kraitis mūsų tėvynei. Gerumo neapsprendžia tema, tačiau nusikalsčiau, nebandęs paivaizduoti tų didžiųjų tautos mo-



Rašytojai laureatai Lietuvos Atgimimo sąjūdžio romano konkurso užbaigimo išskilmėje. Iš kairės: Anatolijus Kairys, Jurgis Gliuda ir Aloyzas Baronas.

ANATOLIJUS KAIRYS

Nors mūsų kalba yra septynių linksnių kalba, gausi žodžiais ir pakankamai lanksti, tačiau, rašant ar kalbant partizanų heroikos temomis, kažkodėl trūksta žodžių. Kuo daugiau kalbame, tuo mažiau pasakome. Ir rašytojams nelengva sukurti partizaninių kovų veikalą — drama, romaną ar poeziją. Trūksta žodžių. O trūksta žodžių todėl, kad partizano auka prašoka mūsų vaizduotės erdves. Partizaną suprasti veikia neįmanoma, o partizaną išjausti gali tik tas, kuris pats yra buvęs partizanu.

Dažniausiai partizano charakteristikai naudojamas žodis yra meilė: nepaprasta tėvynės meilė. Tačiau meilė, kad ir tėvynės, yra nuvalkiotas ir palaidai naudojamas žodis: meilės žodžio turinys dažnai nebėra pačios meilės. Vieniems tėvynės meilė reiškia

aukštas pareigas, kitiems turtus ir karjerą, o daug kas net priešui nueina tarnauti tos pačios tėvynės meilės vardu. Vienu atveju meilė yra gėris, kitu — blogis. Vienu lūpose meilė reiškia laisvę, kitų vergiją. Todėl suvesti partizanų žygius į vien tėvynės meilės veiksmą, nėra nei teisinga, nei logiška.

Priešingai — partizanas yra daugiau negu tėvynės meilė. Partizanas yra pati tauta. Partizanas yra mūsų tautos ir valstybės gyvas liudijimas. Mūsų sąmonė dar neturi istorinės perspektyvos ir todėl negali suvokti, kodėl dešimtys tūkstančių geriausių tautos vaikų atsisakė šio žemiško gyvenimo ir pasirinko neįsivaizduojamai sunkią ir lėtą mirtį. Partizaninis heroikos laikotarpis yra taip svarbus ir ypatingas, kad šiandien dar sunku net suprasti, kas būtų atsitikę, jei mūsų tauta prieš 25 metus nebūtų išgyvenusi partizaninių kovų kančios.

Partizanų judėjime mirtis nebuvo esminis dalykas. Kova ejo už gyvenimą. Už tautos išlikimą. Už tautos amžinybę. Asmens, atskiro kovotojo laimė ar gyvenimas, šeimos ar grupės reikalai mažai ką reikė. Tauta, jos egzistencija buvo partizanų tikslas. Tautos garbė, laisvė ir vienybė. Todėl ne vien saugumo sumetimais laisvės kovotojai nusiasmėnino, tai yra atsisakė savo tikrinių vardu ir pavardžių, prisidėdami tik daiktų simbolius, kad amžinai liktų nežinomi.

Mes negalim užmiršti pvz., Saulės ir Durbės mūšiu, įvykių prieš 700 st. viršum metų, nors nežinome nei eilinių kovotojų, nei vadų vardų. Mes negalim išjungti iš tautos sąmonės Žalgirio kovos didvyrių, nors žinome tik Vytautą Didįjį. Mes negalim įsivaizduoti tautos be sukilėlių kraujo, be knygnešių, be Nepriklausomybės, be Sibiro kenčiančių aukų. Mes nežinome jų vardų ir nežinosime, bet mūmje jie bus amžinai gyvi, neatskiriami nuo mūsų tautinės sąmonės to, kol bus gyva Lietu-

va. Jie visi telpa Partizano sąvokoje. Kaip šventasis amžinai gyvena Dievuje, taip Partizanas amžinai gyvena tautoje. Skurdį laikinojo gyvenimo realybė, pilna neteisėybės, melo ir klastos, pakeičiama amžino gyvenimo mistika Partizano mirtyje už savo tautos ateitį. Tiesa, kiekvienas žmogus bijo mirti, tačiau, skaitant partizaninę literatūrą, stebint jų žygius ir kovas, susidaro išpuolis, kad mūsų partizanai mirties baimės neturėjo. Gal todėl, kad partizanui mirtis tebuvo "Paskutinė stotis", už kurios jau prasideda amžinas gyvenimas savo tėvynėje, kilnus ir skaitus, nesunaikinamas, neatimamas, nesuklastojamas susijungimas su amžinai kovojančia gyva tauta. Tai ir yra Partizano idealas ir jo kovos esmė.

Kada kalbame apie tautą, pirmoj eilėj prisimenam už ją kovojusius ir kritusius narius. Kada tauta istorijos tėkmėje realizuoja savo troškimus, ji realizuoja už ją kritusių troškimus: be jų tauta nebūtų gyva. Jei pvz., lietuviai nebūtų kovoję ir laimėję jau minėtą Durbės ir Saulės mūšius, Lietuva, kaip ir Prūsija, būtų nugalėta ir germanizuota. Jei lietuviai nebūtų kovoję prieš rusus, gudus ir lenkus, nesvarbu kokiose sąlygose ar aplinkybėse, juos būtų ištikęs panašus likimas, koks ištikio prūsus ir suduvius: ir šiandien Lietuva egzistuotų tik istorijos knygose.

Partizanai liudija tautos gyvybę. Tikėjimas tautos amžinumu, kartu yra tikėjimas ir partizanų kovos prasmingumu. Žmogus realizuojasi laisvėje, o tauta realizuojasi laisvėje. Ir Partizanas, mirdamas už tautos laisvę, ne tik kad įprasmino savo gyvenimą, bet kartu ir nurodė gyviems vienintelį ir tikrą kelią tautos gyvybei užtikrinti.

Šiandien pristatomos trys knygos tegu, kad ir mažu mastu, pagerbia didelius ir nemirštamus partizanų darbus.

• Prof. dr. Antanas Macelina parašė studiją "Bažnyčia ir pasaulis", dedikuotą ateitininkijos 60 metų sukakčiai. Numatoma išleisti atskiru leidiniu. Leidinys turės apie pusketvirto spaudos lanko. Išleidimu rūpinasi V. Europos liet. sielovados centras.



Ar Leninas jau ir lietuvių literatūros klasikas?

Rašytojų suvažiavimai okupuotoje Lietuvoje nėra kasmetinis reiškinys. Dešimtmečius nusitęsusiame okupacijos laikotarpyje šiemet gegužės 27-28 d. šauktasis iš eilės yra vos penktas. O ir šaukimo priežastys dažnai didžia dalimi visai nešplaukia iš pačios literatūros tenykštės raidos, o būna daugiausia propagandinės ar grynai techninės valdybinių postų pakeitimui. Toks tipingas rašytojų suvažiavimas buvo ir šiemet.

Mažiausiai tenka abejoti, kad pati pagrindinė suvažiavimo šaukimo priežastis buvo lenininiai metai — 100 metų sukaktis nuo Lenino gimimo. Kada ligi nepakeliamo koktumo mėnesių mėnesiais ir metais laikraščiai ir žurnalai visoj Sovietijoje perkimšti Lenino laipsėmis, kada visokios organizacijos, įvairios institucijos, miestai ir respublikos nėrėsi iš kailio rengdamos privalomas Lenino akademijas, jubiliejinės šokių bei dainų šventes ir kt., nesušausti rašytojų suvažiavimo ir neišgarbinti rašytojų vardu Lenino, būtų buvęs tikras nusikaltimas.

Kad tai ne iš pirmo tvirtinimai, liudija ir daugelio suvažiavime kalbėjusių akcentai. Jie tiesiog baugiai priminė stalininio laikotarpio odes Stalinui, kada anas buvo laikomas net mokslo ir meno sričių didžiausiu specialistu. Štai tik keletas ištraukų iš šiemetiniame suvažiavime paties Rašytojų sąjungos pirmininko Ed. Mieželaičio padaryto atskaitinio pranešimo:

"Teisingas Lenino mokymo

supratimas ir taikymas kūrybinėje praktikoje, platus jo erudicijos, intelekto, skonio diapazonas suteikia sparnus kiekvieno menininko polėkiui, o ne kausto ir varžo jį, kaip šiandien kai kas mums bando įrodyti" (Literatūra ir menas, V. 30).

"Beidėjinio meno nėra ir negali būti. Tai grynas melas, esantų išmislislas ir biznieriškos reklamos nuodai. Todėl visur ir visada mes vadovaujamės Lenino klasine meno samprata" (Literatūra ir menas, V. 30).

"Ir apie ką mes šiandien bemąstytime — apie lietuvių tautos likimą ir jos ateitį, apie jos ekonominį suklestėjimą ar pasiekimas kultūros, literatūros ir meno aukštumas, visada ir visur su meile prisimename Vladimiro Lenino vardą" (Literatūra ir menas, V. 30).

Ypač paskutinioji citata rodo, iki kokio "palaiminto pamiršimo" turi nueiti lietuvių rašytojas, tvirtindamas, kad Leninas yra kone pati giliausioji net lietuvių literatūros šaknis. Atrodo jau, kad pats Leninas yra tiesiog lietuvių literatūros nuosavybė, ko gero — jos klasikas. O iš tikrųjų Lenino "santykius" su pasiektoju lietuvių literatūros lygiu yra tik toks, kaip "ryšiai" tarp lietuvių literatūros ir Japonijos imperatoriaus Hirohito, kaip "giminytė" lietuvių literatūros ir Kinijos Mao Tse-tungo, o jeigu ieškoti artimesnių, kaimyninių ir "šiltesnių" sąty, kaip "glaudumias" tarp Lenkijos Pilsudskio ir lietuvių literatūros puslapių.

(Nukelta į 2 psl.)



V. K. Jonynas. Mindaugo krikšto detalė Lietuvos kankinių koplyčioje, Vatikane. Nuotr. V. Maželio

SVETUR NUOTAKĄ IŠLEIDŽIANT

ENCYCLOPEDIA LITUANICA PIRMO TOMO SULAUKUS

J. DŽIUGELIS

ENCYCLOPEDIA LITUANICA. Volume I, Boston, Massachusetts, edited by Simas Sužiedėlis, published by Juozas Kapočius, 1970, 608 psl.

(Tęsinys iš praėjusio šeštad.)

Vardų miške

Trečia, taip pat didelis, istorinės Lietuvos paradoksas, kad jos valdovų raštinė įvairiems kraštams rašė artimiausia šiems kalba (lotynų, vokiečių, bažnytinė slavų, vėliau dar lenkų, net graikų), bet nieko nepalikto sava lietuvių kalba. Todėl ir išplito ano meto Europoje įvairios ir kartu svetimos lietuvių valdovų vardų lytys, o taip pat ir mūsų didžiųjų miestų bei kitų vietų vardai; visų jų svetimieji dar neatsisako ir ne dabar. Mes, mažai terašę svetimomis kalbomis Lietuvos istorijos darbu, dabar vis turime vargo kaip vieno ar kito valdovo vardas rašyti net ir EL, nes iki šios dienos savų vardų dar nesame pilnai svetur įteisingę.

Pirmas anglų k. lietuvių valdovų vardus lietuviškoms lytimis pradėjo rašyti, tur būt, kun. dr. J. Končius. Jis disertacijoje, tada dar Joseph B. Koncevičius pavarde, Russia's Attitude towards Union with Rome, Washington, D.C. 1927, jau rašo: Algirdas, Gediminas, Mindaugas, bet dar Jagėla, Svidrigaila, Trakai (Troki), bet dar Vilna. Vėliau jau lauzė tuos ledus ir dr. Owen J. C. Norem (amerikietis, buvęs JAV pasiuntinys Lietuva), prof. dr. K. Pakštas, dr. K. Jurgėla ir kt. Vieni jų rašė lietuviškias valdovų lytis ir skliausteliuose dar dėjo dokumentines ar svetimiesiems įprastas, kitų — tik lietuviškas. Prof. dr. O. Halecki ir emė pagaliau nusileisti, rašė Lietuvos valdovams lietuviškas ir skliausteliuose — dokumentines ar lenkams įprastas. Daugiausia tuos ledus vis tik sulaužė prof. dr. H. Paszkiewicz. Jis rašo: Mindaugas, Gediminas, Mantvydas, Narimantas (reikėjo Norimantas), Algirdas, Jaunutis, Kęstutis, Karijotas, Liubartas, Aldona, Vytautas, bet Sigismund (reikėjo Žygimantas), Jogaila, Skirgaila, Kaributas, Lengvenis, bet dar Svidrigaila (reikėjo Svitrigaila) ir t. t. Mažiau žinomus jis rašo su istorikam įprastiniais skliausteliuose, o žinomus jau tik lietuviškoms lytimis tiesiog, pavyzdžiui, Gediminas, Algirdas..., nors indėse dar pažymėjo jiems ir šaltinius randamus. Tačiau jis dar nesugebėjo perlipti per Zhivinbud (Zivinbudas), Dovsprungk (Daugsprungas) ir vieną kitą retųjų. Jis lauzia ir daug toliau, nes rašo jau Kernavė, Kaunas, Merkinė, Trakai, Vilnius ir t. t. Taip pat Nevežis, Neris..., bet dar lieka Niemen ir kt. Todėl EL jau yra kur šiek tiek atsiremti ir galima duoti lietuviškoms vardų lytimis visus valdovus, kurie tik juos turėjo, bet krikščioniškieji gal ir nėra reikalo lietuvininti, kas šiuo kartu ir daroma.

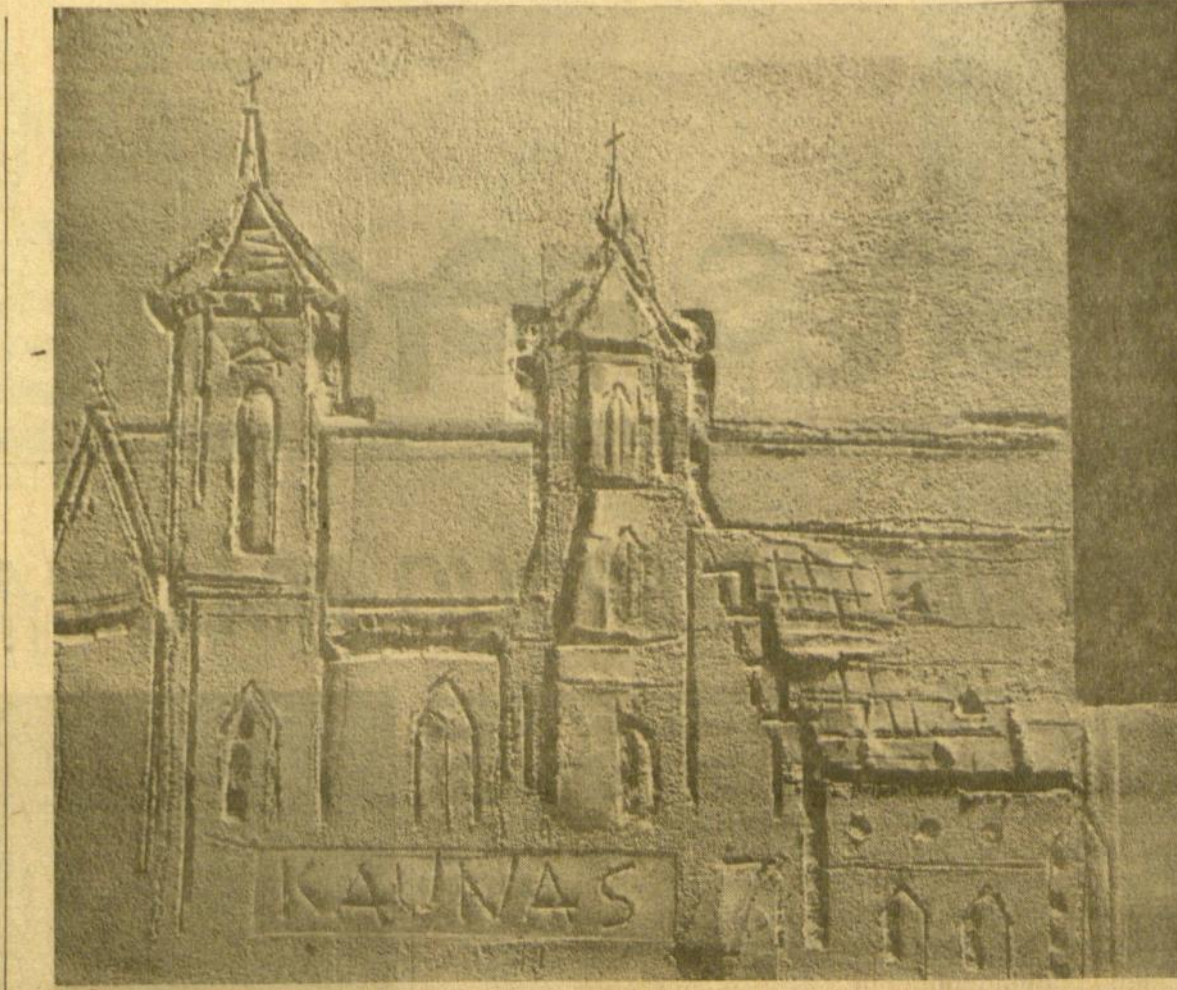
Kiek sunkiau su vietų vardais, ypač už Lithuania propria sienų. Juos EL rašo valstybės oficialiaja lytimi. Šiek tiek maišaties įneša ir svetimam sunku atstatyti oficialią rašybą kun. dr. V. Gidžiūno vienuolių aprašuose suminėtas vienuolių vietas, nes joms ne visada duotas skliausteliuose atitinkmuo. Ir štai 205, 206, 413 psl. rašo tik Brest-Litovsk, bet tuo vardu tesurandi 'sutarti', nors iš jos dar gali atstatyti ir kokiu vardu šios vietos EL ieškoti. Kitur vėl rašo Miorai (457), kuriuos vargu ar duosime, o jei ir duosime tai kita rašyba, kai tokiems Vydziams

gal Vidzy ir nereikėjo (458), nes jie įeina į 1920 sutarties sienas ir net dabar Lietuvoje leidžiama rašyti Vidžiais, kai šiaip kitiems reikalaujama tik oficialios jau gudiškos lyties. Vargu ar pateks šiomis lytimis ir Zeledis (460), Zaludkas (461), Medilas (461; jį dabar daro i Miodelis, nes perrašo iš gudiškosios tik su galūne) ir dar vienas kitas. Prie tų vardų prašosi ir dabartine oficialia rašyba lytys, kokias galime rasti anglų k. vad. gazetteer, t. y. geografinių vardų ir atlasų žodynuose. Šiap lietuviškieji vietų vardai rašomi pagal prof. A. Salio nustatytą vadinimą, todėl vienoje kitoje vietoje kiek išsiskiria, pvz. Videniška šalia rašoma dažnai Videniškis, Druvetas ež. (408), kurį dažniau rašome Drivetas ir dar vienas kitas nelygumas, kartais gal ir paprasta korektūros klaidą. Bet visa tai tik smulkmenos.

Atskirai tenka minėti vadinamoji transliteracija, kai tenka perrašyti dabar rašomi graždanka vietų vardai. EL laikosi paskutinių metų Kongreso bibliotekos transliteracijos. Daugiausia nesupratimų esti visų tomis rusų raidėmis, kurios atliepia du garsus. Kongreso biblioteka ta, pvz. 'jat' žodžio pradžia transliteruoja į IA ir deda lankelį viršuje. Tuo pačiu keliu eina ir rašo IE ir IU. Šis dvigubas didžiųjų raidžių žodžio pradžioje rašymas mums labai neįprastas, bet jis vis tik patogesnis ne transliteracija su Y, pvz. Ya, Ye, Yu, kai žodžio viduryje ir galė buvo vėl kitaip rašoma. Atrodo, kad EL nesilaiko griežtai nei vienos anglosakų transliteracijos, nes čia rašo paprastai Iasel- (464 p.; ant e deda du taškus), kai kongresinė būtų YAsel- (su lankeliu viršuje), -kai šiaip anglų k. geografiniuose žodynuose tėra Yasiold, Yaselda. Kuris kelias garsinis, dar sunku pasakyti, nes Kongreso bibliotekos transliteracinė rašyba vis dar neįgavusi platesnio vartojimo, vis dar tebeilma Enc. Britannica ir kita įprastinė šiame

Kertinė Parastė

(Atkelta iš 1 psl.)
Lenininių metų proga okupuotoje Lietuvoje išleista net lietuvių rašytojų lenininių eilėraščių antologija, apie kurią savo ataskaitoje Ed. Miežėlaitis sako:
"Ir mes negalime nepasidžiaugti iš suvažiavimo tribūnos knyga Daina apie Lenina, kurioje surinkti mūsų poetų geriausi kūriniai, skirti didžiajam proletariato vadui. Tai knyga, kurioje tarsi iš naujo suskamba ir Salomėjos Nėries, ir ..." ir t. t. Salomėjos Nėries ir naujos antologijos vardo priminimu beveik čia turėtume savotiškai "džiaugtis" ir laisvieji lietuviai. Iš tiesų, antologijos vardas "Daina apie Lenina" yra analogiškai labai prasmingas, tiesiog pranašingas. Juk čia ir tėvynėje daugelio dar gerai prisimenama pirmu bolševikmečiu (1940 m.) išleista Salomėjos Nėries knyga — poema "Daina apie Stalina". Kiek tada ši poema buvo liaupsinama, kiek verčiama į visas tarybines kalbas! Šiandien ji net okupuotoje Lietuvoje yra užmiršta, neminama. Prisiminę gal tik tie, kurie parinko vardą šiemetinei lenininei antologijai. Parinko — ir prasmingai patalike, tiesiog analogiškai nurodydami panašią jos vertę ir išlikimo amžių.



V. K. Jonynas. Bazilika ir Vytauto Didžiojo bažnyčia Kaune — detalė iš Lietuvos kankinių koplyčios Nuotr. V. Maželio

krašte (New York Times, sekanti daugiau Websteri).
Neatbaigti rūpesčiai

EL pradėta leisti, kad galėtume atitiesti kai kurias įsigalėjusias ir mums svetimas prielaidas baltų tautų, bei kalbų kilmės klausimais, pvz. pasakyti, kad mes esame ne slavai, bet atsikaria indoeuropiečių šaka, o tuo pačiu atitaisyti ir nuolatinės slavofilų bei rusofilų užmačias, po kurių teigimas slypi kitas — lietuviams ir latviams nereikalinga nepriklausomybė, o reikia tik užsimerkti iki didysis jų brolis rusas pabaigęs šias užsispyrusias "tribes" suesti ir suvirškinti. Todėl tokie straipsniai kaip Aesti (Pr. Skardžiaus) mūsų reikalui labai gerai tarnauja. Nors ir trumpokas, bet geras Baltic Languages, paimtas iš Encyklopedia Americana, kurį parašė W. R. Smalstiege, grynas amerikietis, baigęs baltų k. studijas pas prof. A. Salį ir tapęs artimu mūsų ir latvių bičiuliui. Dar daugiau turėjo atitiesti mums nenaudingų

nuomonių, tai Balts. Čia prof. dr. M. Gimbutienė savo darbą puikiai atliko, bet visa sujaukė tas 275 p. žemėlapis, kuris baltus tikrai daug nukriauždė. XII - XIII a. baltų gyvenamieji plotai turėjo dar gerai į rytus tęstis, nes tebuvo dar pusgyviai galindai. Atrodo, kad šis žemėlapis sulipdytas pagal vieną prof. K. Būgos, bet tada, kai jį pabraižė K. Būga, dar tik maža tebuvo duomenų, kad jis negalėjo visiškai įjungti galindų į ano meto baltų plotus. Dabar turime ir proistorės, ir vandenvardžių darbu, todėl šis žemėlapis yra gerokai patenęs. Prie baltų bibliografijos būtina buvo papildyti naujų duomenų didesniais straipsniais, kaip anksčiau minėtu V. V. Sedov, kuris daugiau ir tiksliau koregavo kitus, taip pat reikėjo ir J. Antoniewicz, Baltic Peoples in the Light of Archeology and Toponymy (Acta Baltico-Slavica IV, 1966 7-27), kur pateikti įdomių žemėlapių ir mums ne viena naudinga pastaba, taip ir T. Sulimirskio minėtą anksčiau straipsnį.

Labai gaila, kad mes norime užkasti gyvokus rytų galindus, nes EL nenurodo į atskirą straipsnį nei prie baltų kalbų (261 p.), nei prie Baltų (274 p.), kai dar Bolšaja Sov. Enciklopedija juos duoda ir gyvų neužkasa (žr. Goliad, 12 1952 15 p.). Todėl kam mums juos užmiršti, ypač kai prie jų galime prijungti ir santykius iš pr. Kr. laikų su iranėnais, ir įsijungti vad. Juchnovo kultūrą, kuri priklauso baltams, nors gal ir kitu vardu vadintiems ne galindams, ir visą pakloti šiandieninių gudų etninio pagrindu, išaiškinti, kodėl tiek daug baltiškiųjų vandenvardžių iki Seimos (pietuose) ir aplamai Dniepro baseine, bei kitus klausimus. Ir reikia tikėti, kad sekantiame tome rasime Galindus.

Laimėjimai
Mažai ir kovojančiai tautai dažnai tenka pasisakyti kas ji yra ir ko ji siekia. Ir vienu kitu kartu jai pasisakyti gana sunku, nes didieji ir laisve besidžiaugiantenori jos išgirsti. Tokios nuolatinės nesėkmės ir tokio nenoromus išgirsti liudininkai esame ir mes patys. Ir tačiau mažai bei kovojančiai tautai išgirsta, kai ši nuolatos ir atkakliai savo siekiams prabyla didžiosiomis pasaulio kalbomis, kai ji prabyla ne tik savais skundais, bet ir kultūra, jos laimėjimais. Ir EL lauzia tai visą tylos sąmokslą keliario-pai.
Čia baltų (Balts) apžvalginis straipsniu prabilome kas esame. Tą pasisakymą sustiprinome kitais, dar kartą ramiai išdėstydamį savo pasisakymą, tai prof. dr.

EL laimėjimas, kurio reikšmę gal pajusime tik po kelerių metų. Bet laimėjimas tikras, nes už jų vienas ar kitas užklius, EL vienas iš tokių informacinių leidinių, kuriuo neišvengiamai daug kas naudosis. O mes to ir siekiame.
Žmonių atranka ir smulkmenos
Sunkiausia kiekvienoje enciklopedijoje atrinkti dėtinus į ją žmones. Mirusieji savaip patys atsiranka, o gyvieji kelia daugiau rūpesčių ir kartu didesnių sunkumų. Daugelis iš gyvųjų mano, kad jis tikrai reikalingas minėti tame ar kitame leidinyje, "įamžinti" enciklopedijoje ir t. t. To-

dėl atrinkti gyvuosius pats nedėkingiausias darbas. Ir EL redaktoriui tai turėjo būti vienas iš sunkiausių.
Šiai EL atrinkti gyvuosius asmenis buvo tikrai sunku, nes norėta eiti dviem keliais. Atrinkti tuos, kurie būtų minėtinai svetimiesiems, ir atrinkti jau angliškai tekalbantiems lietuvių reikalingus žinoti lietuvius. Tai dviejų skirtingų reikalavimų kelias. EL redaktorius šiuos abu siekimus bandė suderinti ir atranką neblogai pravedė. Mano įsitikinimu, buvo galima dar viena kita pavarde (iš gyvųjų) ir nubraukti, nes daugelis enciklopedijoje (Nukelta j 4 psl.)

Tel. ofiso HE 4-5849 rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm. ketv. 1-4 vakare 7-9 antr. penkt. 1-5 treč. ir šešt. 10-12 val.
Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
709 West 51st Street
Val pagal susitarimą: Pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antradi. ir penkt. 10-4; šeštadi. 10-2 val.

Ofiso HE 4-1818 REZ. PR 6-9801
DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
71-os ir Campbell 3-ve kampa.
Pirm. ir penkt. 2-8 p. p.
Antradi. ir ketv. 9-11 v. p.
ir 4-8 p. p. Šeštadi. 9 v. p. iki 12 d.
DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Ofs. 735-4477. Rez. PR 8-6800
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
SPECIALYBĖ — NERVU IR EMOCIJŲ LIGOS
RAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Rez. Tel. GI 8-0873

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPEC. VIDAUS LIGOS
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
5159 South Damen Avenue
Valandos tik pagal susitarimą
Trečiadieniais uždaryta
Telef. — 423-2660

DR. W. M. EISIN-EISINAS
Akneerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6132 S. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei nesitulpieja, skambinti: MI 3-0001.

DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val. pirmad. antradi. ketvirtadi. ir penktadi. 8 v. p. iki 9 v. p. Treč. ir šeštadi. 8 v. p. iki 3 v. popiet.

Ofiso tel. PR 8-2220
Namų-rezid. — PROSPECT 8-9081
DR. JAKIŪNA JAKSEVICIUS
JOKLA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antradi., ketvirt. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštadi. 12 iki 4 val.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290; ofiso ir rezidencijos
Pirma ligonius tikrai susitarus — (By appointment)

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val: kasdien nuo 1-4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
Inkstų, Pūslės ir Prostato Chirurgija
Ofisas 2454 W. 71st Street
Val: anrad. nuo 2-5 popiet. ketvirtadi. nuo 6-8 vakar.
Ofiso tel. 776-2880; Rez. 448-5545

Ofiso ir buto tel. OLYMPIC 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiadi. ir šeštadi. tik susitarus.

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RELIANCE 6-4410
Rez. G. Rovelhili 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 12 val. iki 2 val. p. p. ir nuo 12 iki 3 val. p. p. antr. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. ALG. KAVALIŪNAS
5540 S. Pulaski Rd.
VIDAUS LIGŲ IR KRAUJO SPECIALYBĖ
Valandos pagal susitarimą
Skambinti 585-2525
Telef. veikia 24 val.

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisas 2750 W. 71st Street
Telefonas 925-8296
Valandos: 2-3 v. v. penktadi. 10-12 v. p., 2-3 v. v. vak. Šeštadi. 1-4 v. v. vakar. Sekmd. ir trečiadi. uždaryta. Rezid. tel. WA 5-3099

Tel. — RELIANCE 6-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis gydytojas)
3925 W. 59 Street
Val: pirmad., antradi., ketvirtadi. ir penktadi. nuo 12 - 4 val. p. p., 6 - 8 val. vak., šeštadi. 12 - 2 val. p. p., trečiadi. uždaryta.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
BENDRA PRAKTIKA IR MOTERŲ LIGOS
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PROSPECT 8-1223
Ofiso val: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. p. Šeštadi. 2-4 val. popiet. ir kita laiku pagal susitarimą.

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLES LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val: kasdien 10-12 val. ir 7-9 v. vak. Šeštadieniai 2-4 val. Trečiadi. uždaryta. Ligonius priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-2229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Of. Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priminėja ligonius tik susitarus
Val: 2 iki 4 v. p. ir 6-8 v. vak. Trečiadi. ir šeštadi. uždaryta

Resid. Tel. 239-4685
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą, jei neatliepia, skambinti 874-8017

Tel. PROSPECT 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAKARAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGE
6648 South Albany Avenue
Val: pirm., antradi., ketv. 6-8 val. vak., penkt. ir šeštadi. 2-4 popiet. ir kitu laiku pagal susitarimą

DR. VL. BLAZYS
PLAUCIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-06a ir California
Val: kasdien nuo 6-8 val. vak. Šeštadieniai 2-4 val. Trečiadi. ir kitu laiku pagal sutart. Ofiso telef. 476-4043
Resid. tel. WAlbrook 5-8048

Tel. Ofiso ir buto OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4938 W. 15th Street, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Iškyrus trečiadieniais Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEMLOCK 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą
Ofiso tel. PR 8-7773, Rez. PR 6-4732

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštadi. pagal susitarimą

DR. C. K. BOBELIS
Inkstų ir Šlapimo Takų Chirurgija
Tel. 695-0583 — Elgh.
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois
SKELEBKITIS "DRAUGE"

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2147 Namų 638-4850
Val: pirmad., antradi. penktadi. 1-4 ir 6-8 v. v. ketvirt. 6-8 v. vakar. Šeštadieniais 11-1 val. popiet.

Perskaite "Draugą", duosite jį kitiems pasiskaityti.

IŠMINTIES IR GRAUDULIO PERSPEKTYVOJ

Išpūdžiai iš Aloyzo Barono naujo novelių rinkinio "Išdžiūvusi lanka"

Aloyzas Baronas, **ISDŽIUVUSI LANKA**. Novelės. Išleido Lietuviškos knygos klubas. 1970 m. Aplanaką piešė Kazys Veselka. Kaina \$4.50. Gaunama ir "Drauge"

PR. VISVYDAS

kas mėgsta vaikščioti perone, laukdamas traukinų. Iš tiesų, jis laukia motinos grįžimo. Pasakojimas baigiamas smingančiu sakiniu: "į tolimas skubėjo bėgiai — labai artimos, tačiau nesusisiekiančios, tarsi melės ir neaplykamos linijos, kuriomis bėga gyvenimas".

Jautrų lyriškumą Baronas atveria ironija ir sąmojumi. Šalia

liūdny ir vienišų medžių matome ir medžius, sergančius ulceriais. Sarkastišku palyginimu išreiškiamas buožės Brazdžiaus teisingumas: "jo sąžinė buvo rami kaip nuplaktas šuo". "Vaikystės detalėje" pirmuoju sakiniu pavaičiuojama mūsų parengimas: "Minėjimas pasiekė nuobodumo viršūnę". Kartais pasigirsta parodija: "Keturiše gali išnešti ne

tik karštą, bet ir gyvą žmogų", (žiūr. J. Aisčio eil. "Tąsyk vėjas").

Tačiau ne visur išlaikomas kūrybinio braižo skambumas. Kai kurios novelės galėjo būti trumpesnės ir frazės aštresnės. Antai 132 p., kur šnekama apie vėlnio kerštą už pinigų paniekimą, visi tie sakiniai su nespalingais ir sunkiais prievokimais (naikinančiai, alinančiai, grėžiančiai...) pakliuvo be reikalo. Kiek lėkštokai nuskamba ir kai kurie aforizmai, kai kada pasakomi ne vietoje. Nieko neįtikins sakiny — "sentimentalumas yra žmogaus priešas", nes daug yra sentimentalų žmonių, pasižymičių gerumu ir sveikata. Ir finalinė sentencija "Smėlio krante": "Žemė tai smėlio krantas. Plauki, kabiniesi, smėlis griūva..." labai jau smėlėta ir neturi filosofinio molio. O dėl konkretūs klaidų tektų pabarti leidėjus, nes jų gausumas grožiniame veikalė nepateisinamas. Vengtinai taip pat ir įvardžio "aš" per dažnas vartojimas (pvz. ps. 154).

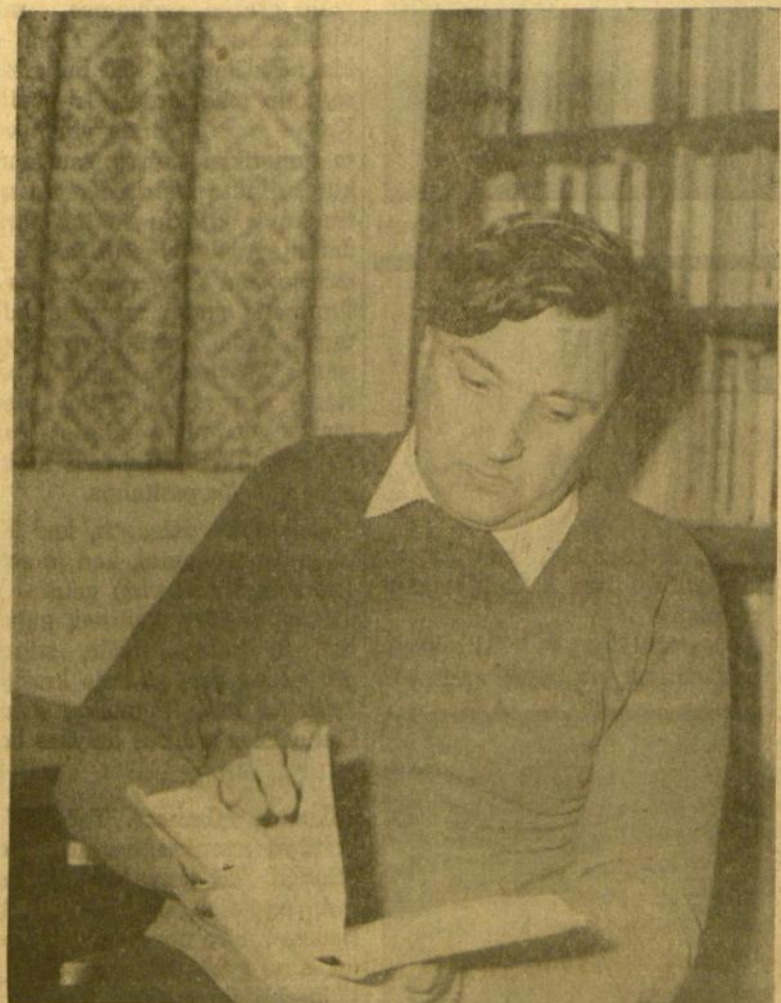
Panašių aforizmų, kartais ir gana taiklių, galima surasti paskutinėje Aloyzo Barono knygoje "Išdžiūvusi lanka". Čia surinkta 18 įvairaus ilgumo istorijų, didžia dalimi parašytų pirmuoju asmeniu. Atsiskleidžia lietuvių išėivio buitį; slenka praeities pergyvenimai, įdomūs epizodai, dabarties šeimyniniai konfliktai. Baronas sugeba metodiškai įsiūbuoti pasakojimą ir išlaikyti vienodą tempą bei intonaciją. Susidaro išpūdis, kad autorius yra asmeniškai dalyvavęs įvykiuose, o tai novelėms suteikia šiltą intymumą.

Knygos psichologija nėra pasiņešusi į šiais laikais mėgstamą painumą, kur audinyje sukasi pasąmonės srautas ar kokios sunkiai išsifruojamos dimensijos. Barono novelių motyvus gaubia lietuviška jausena. O situacijose, dilemose ir sprendimuose išryškėja tradicinės etikos bruožai. Gyvenimo mazgai narpliojami be ypatingo tragizmo. Todėl retas pasakojimas baigiasi su klausuku. Pabaigai kur kas mielesnis išmintingas aforizmas.

Benė geriausiame rinkinio apsakyme "Atlaidai" piemuo per išpažintį kunigui pasako savo didžiausią nuodėmę: "Aš paskundžiau berną, kad šis vogė obuolius". Po tokio atsivėrimo obuoliai jau nėra sprangūs: sąžinė rami. Savo ruožtu sąžinės ramumą kažkaip primityviai laimi ir Bakutis "Kvailumo riboje". Seniai dovanotoje sofoje surastą dolerių pluoštą jis nuneša policijai. Aišku, tuo sukelia bendradarbių pajauką. Susikrimtęs ir persidirbęs, būsimas pensininkas Bakutis netrukus išstinkamas širdies smūgio ir miršta. Kiekvienas skaitytojas nepritars tokiam herojiškam sąžiningumui. O gal tai rašytojo paradoksas visu aštrumu parodyti sąžiningo, paprasto, dorą žmogaus didybę.

Ryškiausi Barono stiliaus bruožai glūdi atmosferos pavaidavime. Jam yra prie širdies gyvenimo trapumo ir menkystės niuansai. Tam jis negaili nei savo lyrinio talento, nei pesimistinio skepticizmo. Puikiai išbalansuotą, nostalgiką atmosferą pajuntame "Mano tėvo eglutėje" — vaizdelyje, kurį, tur būt, ne vienas lietuvis yra išnešiojęs sąmonėje. Jis kažkaip natūraliai išplaukia iš knygos puslapių. Matome provincijos miestelį, prieškalėdines dienas, siaučiantį gripą; matome šeima, kur vienas vaikas ir tėvas sirguliuoja. Nors visi sotūs, bet čia nėra per-tekliaus, nes stinga pinigų. Tėvas eina į mišką parsinešti eglutės, kad galėtų pradžiuginti vaikus. Grįžęs suserga plaučių uždegimu ir miršta. "Och tai graži eglutė", sakė tėvas. Barono sakinyje tėvas miršta ne sentimentalai, bet lakoniškai, su aforizmo priegaide: "mažuose miesteliuose žmonės nemiršta neefektingu gripu, tėvas mirė plaučių uždegimu".

Rudenišku graudumu pasižymi "Priemiestis", kur puošnūs namai kontrastuoja su dvasine nerove ir tuštuma. Šeima yra išsiskyrusi. Mažas berniukas ilgisi motinos, o užsispyręs tėvas nenori jos prileisti prie vaiko. Berni-



Rašytojas Aloyzas Baronas

Nuotr. Vyt. Račkauskio

DAR APIE VINČĄ KRĖVĘ

Kelios pastabos prie V. Kazakevičiaus recenzijos

Vilniuje leidžiamame "Pergalės" žurnale (1970 Nr. 2) Vyt. Kazakevičius paminėjo mano rašinį "Vincas Krėvė savo laikkuose, 1944-1954", kurį pernai Krėvės mirties 15 metų sukakties proga paskelbiau "Drauge" (šiemet išėjo ir jo atskiras atspaudas), tikėdamasis ateityje išleisti ir pilną (kiek jau jų man pavyks surankioti) Krėvės laiškų išėivijoje rinkinį. Gerai, kad "Pergalėje" pravertas nors dar ir siauras langelis, pro kurį to žurnalo skaitytojai šiek tiek sužino, kas dedasi kultūriniame išėivijos gyvenime. Štai ir iš Kazakevičiaus recenzijos skaitytojas patirs, kad Bostone buvo išleisti šeši Krėvės raštų tomai (tas faktas, beje, dar nutylėtas Maž. Liet. Tarybinėje Enciklopedijoje) ir kad šių eilučių autorius Pensilvanijos universiteto bibliotekoje telkia Krėvės archyvą, jam darydamas likusių Krėvės rankraščių ir laiškų nuotraukas, ir jų tikisi netrukus turėti daugiau kaip tūkstantį lapų (jau ir yra daugiau kaip tūkstantis!). Ypač įdomios skaitytojas turėtų būti tos kelios Krėvės laiškų ištraukos, kurias Kazakevičius pacitavo iš mano rašinio. Deja, dėl nedidelių recenzijos rėmų tokių ištraukų tėra nedaug, ir jos gana vienašališkai parinktos; tad siaurai teleidžia pažinti Krėvės mintis ir nuotaikas.

Kitame "Pergalės" numeryje (1970 Nr. 4) Kazakevičius džiaugiasi, kad "tarybinė literatūra plačiu srautu įsiveržė į išėivijų kultūrinį gyvenimą" ir kad, atsilankęs pas Amerikos lietuvius, pats matęs jų "knygų lentynose

VINCAS MACIONAS

iš Tarybų Lietuvos gautas knygas". O kodėl gi jų neturės savo lentynose? Juk jų gali laisvai nusipirkti sovietinius leidinius parduavinėjančiuose knygynuose; be to, ir tiesiog iš Lietuvos gauna, nes paštas jas nevaržomai persiunčia, o taip pat ir muitininkai, keleivių багаžą betrikindami, jų neatima. Ir savaime kyla mintis, ar nebūtų gera, gražu, teisinga ir lietuvių tautai naudinga, jei ir išėivijoje leidžiamos lietuviškos knygos ir žurnalai bei laikraščiai lygiai laisvai galėtų pasiekti skaitytoją Lietuvoje, o nebūtų uždaryti toli gražu ne kiekvienam prieinamuose bibliotekų "specfonduose". Tada ir iš mano rašinyje gana gausiai pateiktų Krėvės laiškų ištraukų skaitytojas galėtų pats susidaryti visapusiškesnį ir tikslesnį vaizdą, negu iš Kazakevičiaus recenzijos, apie savo gerbiamo rašytojo gyvenimą išėivijoje, apie jo mintis, įvairias pažūras ir besikaitaliojančias nuotaikas gyvenimo saulėleidyje.

Sakysime, Kazakevičius pacituoja melancholišką Krėvės pasiguodimą, kad "manim niekas nesidomi". Vis dėlto, nebūtų tikslu tokią Krėvės nuotaiką per daug apibendrinti. Štai vienam pažįstamam savo 70-mečio sukakties proga Krėvė taip rašė: "Daug daug džiaugsmo man tos sukaktuvės suteikė. Jų metu patyriaus, kad dar nesu visai užmirštas". Taip pat neturėtume netikėti Krėvės nuodirdumu, kai anos su-

kakties minėjimo metu Philadelphiaje jis kalbėjo: "Aš maniau, kad esu užmirštas, o matau, kad visuomenė domisi manimi. Tai mane nudžiugino, (...) aš šiandien esu labai nusidžiaugęs, kad mane suprato taip, kaip aš noriu, kad suprastų". Gerokas pluoštas atskirų asmenų ir organizacijų sveikinamųjų laiškų Krėvės rankraštiniame palikime akivaizdžiai rodo, kad Krėvė anaipol nebuvo lietuviškos visuomenės išėivijoje pamirštas. Antra vertus, nenuneigiant, kad Krėvės liūdno refleksijos dažniau pasikartodavo, amžiaus naštai vis labiau slėgiant, sveikatai sušlubuojant ir viltims grįžti išsiilgton tėvynės galutinai išnykus, reikia pastebėti, kad mintis apie visuomenės (ypač jos jaunosios kartos) nebesidomėjimą jais yra gana būdinga ir kitiems vyresnio amžiaus rašytojams, nors ir gyvenantiems visai skirtingose sąlygose. Štai pvz. V. Mykolaitis-Putinas, kuris savo senatvėje galėjo, rodo, pasidžiaugti ir oficialiai ir privačiai reiškiama pagarba, dažnu minėjimu įvairiuose viešuose parengimuose ir spaudoje, gausiu jo raštų leidimu ir t. t., vis dėlto 1962.VI.4 laiške nusiskundė: "Tačiau paskutiniaisiais metais buvau pajūtes aplink save kažkokią šaltą tuštumą. Iš literatūros gyvenimo buvau tarsi išbrauktas. Literatūrinė spauda manęs neminėjo, mano kūryba nesidomėjo. Į gyvenimą išėjo jauna rašytojų karta su kitokiais idealais, kitokiais ieškojimais, kitokiais stiliumi" (Raštai, X, 1969, p. 727).



V. Krėvė pasirašo kopytelės pastatymo aktą Glasenbacho lietuvių stovykloje prie Salzburgo (Austrijoje) 1946 metų pavasarį. Nuotr. V. Staškevičiaus



V. K. Jonynas

Detalė iš skulptūros "Kankinys" Lietuvos kankinių kopyčioje, Vatikane. Nuotr. V. Maželio

J. Augustaitytė - Vaičūnienė

REALYBES PAVEIKSLAS GENOCIDO PARODOJE

LAISVIEJI BROLIAI

Jie buvo augaloti, tiesūs, stiprūs, gražūs, Panašūs į viens kitą iš akių. Ką jie kalbėjo man dar mažai, Ir šiandien tuo tikiu.

Apžėlę samanomis liemenys nuo šiaurės Viena vyriausioji mintis visu... Jų šerdim sravo vienas kraujas, Ir žiedas jo lašų.

Lyg perpildyta taurė, liejasi ir plieskia Sunkiam debesyje ledų sarmos. Galybė rankų ją pasiekia Iš žemės gilumos.

Jos kūnas juodas baltais kaulais sunarintas, Suraišiotas arterijų gija, O šilumos ir šalčio simtas Aštrėja tyloje.

Girdi ir ką atsako broliai, standrūs, grakšti, Pasveikinti spėgu ir ugnimi... Gyvą istoriją jų raštuos Pirstais skaityt imi.

Jų liemenis, paparčiais peržėlusius, glostai, O juoką šunio kaukiumi girdi! Paraližuoti teisės mostai Marinamoj širdy.

Tik vakaras pametė drebančią žvaigždę Galulaukėj tilto, kaip marmuras, pilko; Kaulinkais per dieną iš pinigų žaidę, Nuo stalų savo grobį godžiai susirinko.

Jis pėsčias atėjo iš meniškai nupiešto Sibiro — Baltas ir šaltas, kaip degantis sniegas... Avietės skambėdamos biro ir biro, Pakol jas surinko tylos mėlynuojantis miegas.

Atėjau, sako jis, nei ištroškęs, nei išbadėjęs... Neverkti: nei valgyt, nei gerti nenoriu... Nešalta, nes mano drabužio nepergeria vėjas, Nei apavas kietas nespaudžia man kojų...

Palciski į laisvę barsuką ir širmuonėlį, O vyną iš indo aukštinio ant žemės išpilki. Zinai, kad tikrai realybė tiesia šėselį, Kad širmuonėliais kauliukais bežaidžiantys vilki...

Matai, jog esu vėliava, sudraskyta į skiautes, Pelenuose anglis atsigant, užsidegti, prabilti. Iš tiesos ir iš melle gyvenimą jautę, Įdiegę į žemę vilties neįvykusią viltį...

Atėjau nepavargęs, nei nepailęs Realusis šėselis konkrečios realybės — Įspėti, kad vandens kartu su ugnikalniais pilsis Ir marmurą rėžys žvaigždžių beprotybės...

Šiltai apsilvilkęs įalusio purpuro sluoksniu storoku, Parodė brangiausiomis apyrankėm papuoštus riešus. Pagailo, kad meniškai piešti nemoku. O būčiau pasaulio galerijai meno šedevrą nupiešus.

kritišką pasisakymą (beje, tik teologiniu atžvilgiu) apie Krėvės "Dangaus ir žemės sūnus", Kazakevičius nurodo, kad anas veikalas Krėvei "atnešė daug skaudžių pergyvenimų, nusivylimų". Kągi. Laisvoje visuomenėje kiekvienas laisvai pasisako įvairiais klausimais - politiniais, socialiniais, religiniais, taip pat ir literatūriniais. Negalima betgi nepastebėti, kad palankūs straipsniai apie Krėvės kūrybą labai smarkiai viršijo, netgi nustelbė tuos negausius kritiškus pasisakymus dėl Krėvės visuomeninės veiklos ar jo veikalų. "Aiduose" (1952 Nr. 9) A. Vaičiulaitis tiesiog aukštino Krėvę: "Jau su pirmaisiais savo veikalais įsiai tarybų mūsų klasiku, vienu iš mylimiausių lietuvių tautos rašytojų. Jis lietuvių kūrybos pasaulį praturtino gausiau, negu kuris kitas mūsų autorius, jeigu žiūrėti svarbiųjų veikalų skaičiais. Donelaitis savo didybę ir garbę pagrindė tais vienais "Metais", Mai ronis — "Pavasario balsais", o Vincas Krėvė net keturiais tvirtais šulais — apsakomis "Šiaudinė pastogė", "Dainavos šalies senų žmonių padavimais", dramomis — "Sarūnu" ir "Skirgaila". Dabar jis stato dar ir penktą stulpą — "Dangaus ir žemės sūnus". Taigi pastarasis veikalas ne tik nenutylėtas, betgi net vadinamas penktuoju Krėvės kūrybos stulpu. Ir dargi tuose pačiuose "Aiduose", kur kiek anksčiau buvo išspausdintas to veikal atžvilgiu kritiškas vysk. Padolskio straipsnis.

Užsiminęs apie vysk. Padolskio kritišką pažūrą į tą Krėvės veikalą, Kazakevičius rašo: "Emigracijoje spaudoje net imta praleidinėti jo pavardę". Jei vienas ar kitas, nepalankiai Krėvės atžvilgiu nusiteikęs, ir buvo nepaminėjęs kuriam nors savo straipsnyje Krėvės, kur gal būt derėję, tai nepalyginti daugiau buvo tokių, kurie jį nuodirdžiai gerbė ir jo kūrybą didžiai vertino. Išėivijos spaudoje nestokojo nei straipsnių apie Krėvę, nei jo kūrybos ištraukų, iš kurių susidarytų geroka Krėvės bibliografijė. Juk ne išėivijoje, o kaip tik Lietuvoje ligi pat Krėvės mirties jo vardas buvo visai nutylimas, jo veikalai nespausdinami, mokyklose nenagrinėjami, teatre nevaidinami ir t. t. Su kartėliu

Gal būt, ir aš esu vienas iš tu, kurie, anot Kazakevičiaus (Per-

TAUTA PAGERBĖ MIRUSĮ PASTERNAKĄ

Ties rašytojo kapu, 10 metų nuo mirties sukakus. 200 lankytojų ir jaunuolio perskaitytas nespauzdintas rašytojo eilėraščių

Nė žodžio apie 10-ąją mirties sukaktį

Šių metų gegužės 30 d. sukako lygiai 10 metų nuo rusų rašytojo Boriso Pasternako, „Dr. Živago“ autoriaus, mirties. Tą dieną sovietų spauda nei vienu žodžiu neprisirarė, kad prieš 10 metų mirė Nobelio premijos laureatas, vienas didžiųjų Rusijos rašytojų. Apie tai gyventojai neprivalo žinoti...

Vis dėlto tą dieną apie 200 rusų atvyko į Peredelkino vietovę, netoli Maskvos ribų ir pagerbė didįjį savo tautos sūnų.

Pasternakas, pagarsėjęs Vakaruose, bet režimo pasmerkimas savame krašte, paskutiniuosius savo gyvenimo metus buvo praleidęs „dačioje“, vasaros namuose, visai netoli tos vietos, kur jis ir palaidotas.

Kapas, kurį lanko modernieji piligrimai

1960 m. Pasternakui mirus, jo kapas virto intelektualų, šių metų durnių piligrimu, dažna lankymo vieta. Tie intelektualai gerai žino, kad Maskvos režimas neleido „Daktarą Živago“ spausdinti Sovietuose, tačiau pati knyga, perrašyta mašinėle, daugeliu egzempliorių buvo visame krašte paskleista. Gyventojai dar gerai prisimena, kad rašytojui 1958 m. buvo paskirta Nobelio literatūros premija ir kad tuometinis Maskvos režimas, su Chruščiovu priešaky, privertė rašytoją atsiskaityti tos retos garbės — Nobelio premijos.

Senesioji karta ir jaunimas su gvazdikais

Popiečio valandoms slenkant į vakaro priedlandą, tą dieną, Pasternako mirties sukakties dieną, elektrinis traukinys iš Maskvos atvežė visą būrį lankytojų. Ju tarpe buvo ir senesnio amžiaus moterys ir vyrai, tačiau buvo mažytė ir barzdota jaunuolių ir mer-

VYT. ELSEIKA, mūsų spec. korespondentas New Yorke

ginu, su kukliais, bet stilingais rūbais. Visi lankytojai, rašytojo gerbėjai, skubėjo padėti prie kapo gyvų gėlių. Daugiausia tai buvo raudonos bei geltonos spalvos gvazdikai. Gėlėmis pagerbė žmogų, kurio nemėgo režimas, tie lankytojai arba stovinėjo aplink,



Borisas Pasternakas

ar kur nors atsėdė. Matyt, jie kažko laukė...

Solženicinas čia nepasirodė...

Tie lankytojai vis laukė, nes buvo girdėję žinių, kad esą rašytojų grupė ties rašytojo kapu buvo numatę iš tą paskaityti iš mirusio rašytojo ir iš savo naujosios kūrybos.

„Kaip manote, madam, ar mes išgirsime Aleksandrą Isajevičių?“ — teiravosi viena moterų ir ji turėjo galvoje rašytoją A. Solženicina, kurio kūryba taip pat Rusijoje uždrausta. Buvo kalbama, kad jis gyvena ir kuria netoliese ir kad jis vengias viešumos. Bet... rašytojas neatvyko,

nepasirodė ir kiti laukti rašytojai.

Betgi Pasternako žodžiai nuskambėjo...

2 val. po pietų staiga ties kapu atsirado nemaža grupė vyriškių — tai daugiau jaunesnio amžiaus, vienas kitas ir senesnis. Jie susirinkusioms moterims bei kitiems nepasisakė, kas jie per vieni ir niekam nerūpėjo patirti jų pavardes ar užsiėmimą.

Jie iš eilės, iš rankraščių ar atminties, perskaitė visą eilę Pasternako eilėraščių. Atrodo, kad kitiems lankytojams šie eilėraščiai taipgi buvo žinomi, nes ne vienas juos pašnabždomis kartojė.

Jaunas vyras perskaitė vieną eilėraščių, kuris jau buvo Sovietų Sąjungoje viešai paskelbtas. Jis vadinosi „Hamletas.“

„Nepabėgsi prieš tavo kelionės pabaigą...“

Jaunuolis tą eilėraščių skaitė ne vienodu balsu — vietomis tyliai, vietomis gi pakeltu balsu. Jame, iš dalies, štai kas pasakytą: „Stengiuos, išgirdęs tolimą aidą,

patirti, kas įvyko mano šimtmetų...“

Tačiau veiksmų tvarka iš anksto suplanuota. Nebėra kur pasprukti prieš kelionės pabaigą, Aš — pats vienas. Fariziejai viską skandina.

Gyventi — tai nereiškia, pereiti lauką...“

Visi susikaupę klausosi ir netrukus išsikirsto. Rašytoja pagerbė ne tik senieji, bet ir jaunimas. Jo atstovas skaitė poeziją poeto palikimą. Taip, tai jaunimas. Ir tai, tikime, turės atkreipti dėmesį tų vyrų Kremliuje, kurie apie rašytoją sukaktį, jos pobūdį negalėjo nepatirti net ir pačios mažiausios smulkmenos. Jaunimas, seniai, taigi, visi...



Vitolis Dragunevičius

Galvutė

CHRISTOPHER DAWSON MIRUS

Christopher Dawson, kuris prieš porą savaitių mirė Anglijoje, sulaukęs 80 metų, yra vienas didžiųjų mūsų laikų kultūros istorikų. Šalia plačiai žinomo Toynbee, reikia žinoti ir Dawsoną. Jeigu apie Toynbee kai kas sako, kad jis žmonijos kultūrą per daug iš viso susistemino, tai Ch. Dawsonui minėtas priekaištas mažiau tinka. Kultūros istorikas, norėdamas vienu žvilgsniu apimti visą žmonijos kultūros raidą, visada imasi didesnio uždavinio, negu atskiro vienos kultūros žmogus gali įstengti. Tačiau, kai vis netruksta žmonių kurie dirba žmonijos kultūros istorijai nušviesti, tai yra liudijimas, kad žmogus savo prigimtimi jaučia visuotinių uždavinių

ilgesį, ir pagaliau, kad žmonijos kultūra turi kažkokį vieningą planą.

Dawson žino, kad „kultūriniai pasikeitimai yra nepaprastai kom-



Christopher Dawson

DAR APIE VINČĄ KRĖVĘ

(Atkelta iš 3 pusl.)

rašė apie tai pats Krėvė: „Taigi esu Tarybinei Lietuvai miręs“. Tokie Krėvės pasisakymai, jei Kazakevičius būtų juos iš mano rašinio pacitavęs, tikrai galėtų būti įdomūs „Pergalės“ skaitytojams, kurių jaunesnieji gal net ir nebežino, kad dabar taip aukštinausias Krėvė dar netaip seniai buvo tėvynėje visai uždraustas.

Kaip ir daugumas vyresnio amžiaus išeivių, Krėvė ne tik ilgėjosi paliktos tėvynės, bet ir ne kartą reikė norą bent numirti Lietuvoje. Keletą tokių ištraukų pacituoja ir Kazakevičius, primindamas Krėvės norą būti palaidotam gimtuosiuose Subartonyse, kur, anot Kazakevičiaus „taip gražiai gerbiamas mūsų pasidžiaugti, kad Subartonyse, kaip teko girdėti ir skaityti, Krėvės gimtoji pirkia yra paversta tam tikru Krėvės muziejumi, kur surinkta įvairių Krėvės nuotraukų ir kitokių su juo surištų daiktų. Atsilankiusieji tačiau pastebėjo, kad Krėvės paskutinis dešimtmetis (taigi tas pats laikotarpis, kada Krėvė buvo „represuotas“, sovietiniu terminu betariant) atstovaujamas vos vienos mažytės Krėvės antkapio nuotraukos. Tikėkimės, kad ateityje reikalai ir čia pasitaisys.

Reikia tik džiaugtis, kad Krėvė grąžintas tautai, kad jo raštai (nors dar ir ne visi) gausiai leidžiami, plačiai skaitomi, gaivina lietuvių kalbos meilę, stiprina prisirišimą prie gimtojo krašto ir apskritai kelia lietuvišką dvasią. Dar vienas svarbus dalykas betgi

plikuotas vyksmas“. Tačiau joks kultūros istorikas negali nesidžiaugti, kai jam, kaip Dawsonui, pasitaiko pastebėti, kad šiaurės Sibiro nomadai ir Japonijos Ainu grupė turi tas pačias religines pažiūras, nepaisant to, kad jie yra rasiškai visiškai skirtingi. Iš skirtingų ir panašumų kultūros istorikas bando atstatyti žmonijos kultūros istorijos pėdsakus. To padaryti negali paprastieji istorikai dėl tos paprastos priežasties, kad tam nėra rašti-

nių dokumentų.

Bet ar galima patikima istorinė galvosena be rašytinių šaltinių? — Optimistišką atsakymą į šį klausimą sugestijuoja W. Schmidt, kitas didelis kultūros istorikas, atsisakydamas identifikuoti raštingumo trūkumą su istoriškumo trūkumu (Die Voelker des Abendlandes, II tomas 157 psl.).

Metodai siekti proistorės pažinimo yra subtilūs ir įvairūs. Ta-

(Nukelta į 5 pusl.)

Svetur nuotaką išleidžiant

(Atkelta iš 2 psl.)

pedijų gyviesiems yra labai neigiamas, o kartais ir išsiai jų nededa, nes laiko gyvuosius surašytinus į tokius Who's who ar panašius leidinius. Reikia pasidžiaugti, kad EL redaktorius surado čia gimusių ir amerikiečių tarpe plačiai išgarsėjusių, Tokiu laimėjimu laikyčiau A. J. Ake-laičio biografiją (46 p.), kuris įtrauktas į National Cyclopaedia of American Biography ir duota didelė nuotrauka, kuri būtina buvo ir EL. Taip pat tenka vien džiaugtis F. E. Bakučio (244) suradimu ir dar kitais. Galima būtų priekaištauti EL redaktoriui, kad jis be reikalo biografijose daugeliui nenubraukė žinių, kur jie baigė gimnazijas, nes baigusiam studijas jų nebereikėtų žymėti. Išimtis gali būti daroma tik labai atskirais atsitikimais, kai senasis koks veikėjas ar tremtinys baigė ją svetur blaškomas. Nežinau ar būtina surašyti gydytojams, kur jie po metus kokioje ligoninėje atliko praktiką, nes ne visada tai yra svarbi specializacija, kurią būtina pabrėžti (yra ir antraeilių, trečiaieilių ligoninių). Žinoma, dar būtų galima priminti vieną kita praslydusią biografiją, pvz. dr. K. Ambrozaičio, tikrai reikalinga, jei įtraukėme vieną kitą jo amžininką. Dr. K. Ambrozaitis prisimintinas dėl jo veiklos 1941-44 m., antra — vis dėlto suorganizuoti į Laisvę Fondo lietuviškai kultūrai ugdyti, kuris jau išleido keliolika knygų, nėra nustumtinamas reikalas, todėl ir

kas. Bet teisintis kitų peckelynėmis lyg ir netikti, nors ir EL šie nutamsinimai priklauso amerikiečių spausuvei, o ne mums.

Yra viena kita korektūros klaida. Tikrai žalinga, tai 11 p., kur 4 eil. iš apačios išleistas trumpinės priegaidės ženklas. Kitos svarbios, nors vietovardžiuose ir nemalonios, pvz. 132 Meškėnai vietoje Moškėnai ir pan. Yra vertimo nelygumų, pv. vienu akmuo verčiamas rock, kitur - stone (47 p.). Bet visa tai tėra smulkmenos, nepaneigiančios didelio darbo vertės.

Baigiant šią ilgą EL pirmojo

tomo apžvalgą, reikia pasidžiaugti tikrai dideliu mūsų darbo laimėjimu, didelio ir labai reikšmingo darbo pradžia. Ir tereikia jį ištesėti, o jo nauda pasirodys žymiai vėliau. Trumpai tik galia pasakyti, kad jau šiuo trumpu metu man žinomi trys studentai viename universitete pasinaudoję EL savo darbams: du jų rašydami apie Lietuvos kolektyvizaciją, o vienas apie koncentracijos stovyklas. Reikia manyti, kad tokių bus vėliau ir daugiau. Tokie pasinaudojimai ir yra mūsų visų laimėjimas.

1970 Plymouth-Duster



Plymouth Valiant Duster 2-Door Coupe

Kaina nuo \$1,995.00

25 mylias su vienu galionu

PLYMOUTH, VALIANT-BARRACUDA, ROAD RUNNER GTX, FURY — DUSTER

BALZEKAS MOTOR SALES, INC.

4030 ARCHER AVENUE — PHONE VI 7-1515

kitas dailininkų kūrinių nuotra-

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS
 (Licensed by VNESHPOSYLTORG)
 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
 3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
 Tel. WA 5-2737; 254-8320
 Įvairių prekių paštinimas, automobilai, motociklai, šaldytuvai, maistas, dolieriniai CERTIFIKATAI.
 E. Žukauskas

EXPERT BODY WORK
PROGRESS-PAŽANGA COLLISION EXPERTS
 A. & J. STANEVICIUS
 (Fender) Pilnas Pataisymas
 Pliaunamie — Ištepamie — Dažomie
 Motoro, Karoserijos (Body), Sparnų
 2637 W. 47th St., Tel. LA 3-9663
 Chicago, Illinois 60632

Chicago Savings and Loan Association **NEW RATES**

FEDERAL SAVINGS AND LOAN SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED INSURANCE CORPORATION

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

6% PER ANNUM OF \$5000.00 OR MORE ON CERTIFICATES 2 Year Maturity	5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000.00 One Year Maturity	
5 1/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1000.00 OR MORE 6 Month Maturity	5 1/4% PER ANNUM ON 90 DAY NOTICE PASSBOOK ACCOUNTS \$100.00 Minimum	5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings & Loan Assn.
 JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
 6245 SO. WESTERN AVE. TEL. GR 6-7575
 HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M. Tues. 9 to 4. Thurs. and Friday 9 to 8. Sat 9 to 12:30

VIDURAMZIŲ MENO PARODA

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Nuo gegužės 16 d. iki liepos 5 d. Chicago Meno muziejų vyksta viduramžių laikų meno paroda. Ši paroda yra suruošta ryšium su New Yorko Metropolitan meno muziejaus 100 m. sukakties proga. Paroda, kuri keičia po didžiuosius Amerikos miestus, susideda iš meno kūrinių, paskolintų paties Metropolitan meno muziejaus ir jo šakos "The Cloisters" ("Vienuolynai"), kurie dabar stovi Manhatane, Fort Tryon parke ant kalno. Šitie "Vienuolynai", tur būt, yra pats gražiausias ir didžiausias viduramžių laikų meno muziejus visame Amerikos žemyne.

Anie "Vienuolynai" susikūrė šitaip. Amerikiečių skulptorius George Grey Bernard, nuvykęs į Prancūziją, surinko iš prancūzų apšviesto, senų vienuolynų skulptūras, kolonas, duris, arkas, paveikslus ir pargabeno juos į Ameriką. Skulptorius šias meno vertes nesudėjo į meno muziejų, bet jiems pastatė viduramžių laikų vienuolynus, kad tie meno kūriniai būtų vėl jiems paskirtose natūraliose vietose. Todėl čia vaikščiodamas, matai ne išstatytus viduramžių meno kūrinius,

bet tikrus anų laikų vienuolynus; tikrai jų sienos yra iš amerikoniškų plytų, o visa kita yra papuošta atvežtais langais, durimis, arkomis, altoriais, paveikslais, statulomis, kryžiais, mozaikomis, arkadomis, kolonomis, šuliniais, riterių karstais. John Rockefeller Jr. 1925 m. nupirkė visą šią vienuoliškąjį muziejų iš skulptoriaus Bernard ir padovanojo jį New Yorko Metropolitan meno muziejui, kurio globoje šie vienuolynai yra nuolat papildomi ir padidinami. Dabar čia yra viduramžių meno kūrinių ne vien tik iš Prancūzijos, bet taip pat ir iš Ispanijos, Italijos, Vokietijos. Ir taip šie "Vienuolynai" pasidarė viena iš didžiausių New Yorko atrakcijų, rodanti viduramžių vienuolynų meno kūrinius ir anų laikų vienuolynų dvasinį gyvenimą. Dabar Metropolitan meno muziejus nutaręs, kad šie meno kūriniai priklausotų ne vien tik New Yorko gyventojams, bet visiems, visam kraštui. Tad surinkęs įvairių apie 130 meno kūrinių, kuriuos įmanoma pavežti, išsiuntė parodai po visus didesnius Amerikos miestus.



Penkioliktos šimtmečio prancūzų - flamų gobelenas iš Viduramžių parodos Chicago Meno institute.

CHRISTOPHER DAWSON MIRUS

(Atkelta iš 4 pusl.)
Čiau žmogaus protas, remdamasis ypač priežastingumo dėsniu, sugeba išskaityti seniai buvusius santykius ir įtakas.
Ko verti yra Dawsono darbai, šandien dar sunku pasakyti paskutiniu žodžiu. Jis turi didelių gerbėjų, bet yra juntama ir pastanga jį apsupti tyla. Tačiau Londono "Times" jo mirties proga rašo, kad, žiūrint į ateitį, neatrodo kad ši jam pakenktų. Kai kas ir šandien Dawsoną laiko šviesiausiu iš savo sutiktų žmonių. Kiti jį laiko didžiausiu Anglijos katalikų mokslininku.

mo išgyvenimas, kaip autentiško religinio išgyvenimo apraška (ten pat 111 psl.). Tačiau pranašiskam religijos išgyvenimui Dawsonas pavoju mato ne visuomeniniame susisteminiame, bet, priešingai, nevaldomame individualizme, kuris šiejasi su visokiomis rūšies maištingomis ir nevisuomeniškomis jėgomis (ten pat 82 psl.). Jis turi net šitoki, daug kam neįtikimą, sakini: "Sena idėja, kad primityvi visuomenė buvo despotiškai valdoma stipriojo... nėra iš etnologinės tikrovės" (ten pat 118 psl.).

Dawson yra tikras, kad žmonijoje "religija yra senesnė už žemdirbystę ir pramonę" (ten pat 132 psl.). Jis sutinka su tais, kurie mano, kad poezija "savo kilmes pradžioje nesiskyrė nuo pranašystės" (ten pat 67 psl.). Idomi tautų religijose jis aptaria kunigą: "Jis yra ir tiltas ir saugotojas slenksčio tarp žmonių pasaulio ir dievų pasaulio" (ten pat 91 psl.).

Kai skaitome šiuos Dawsono pasisakymus, galime pastebėti, kad kultūros istorija ne kartą virsta istorijos filosofija; tai atsitinka tais atvejais, kai autoriaus galvosena užima daugiau vietos negu kultūrinių faktų stebėjimas. Kalbant apie Dawsoną, reiktų pasakyti, kad pas jį kultūros istorikas, istorijos filosofas ir religijų istorikas turi išlygintą derinį.

Kai skaitome šiuos Dawsono pasisakymus, galime pastebėti, kad kultūros istorija ne kartą virsta istorijos filosofija; tai atsitinka tais atvejais, kai autoriaus galvosena užima daugiau vietos negu kultūrinių faktų stebėjimas. Kalbant apie Dawsoną, reiktų pasakyti, kad pas jį kultūros istorikas, istorijos filosofas ir religijų istorikas turi išlygintą derinį.

V. Bgd.



Hans Tilman Riemenschneider Trys pagelbininkai Skulptūra yra Metropolitan muziejuje, New Yorke. Šiuo metu rodoma Viduramžių parodoje Chicago Meno institute.

Viduramžiai (The Middle Ages) kaip ši meno paroda pavadinta, yra terminas, sukurtas renesanso laikais, kada tų laikų atstovai save laikė naujojo, 15-tojo šimtmečio žmonėmis, kurdami naujojo mokslo, literatūros ir meno darbus, sekdami senosios graikiškos-romėniškosios kultūros pavyzdžius. O tas laikotarpis, daugiau kaip 1000 metų, kuris juos skyrė nuo senovės, visai neturėjo renesansininkams įtakos. Šią 1000 metų laikotarpį renesanso žmonės ir pavadino viduramžiais, kuriuos jie laikė menkesniais ir skirtingais visais atžvilgiais. Šandien mes galime pasakyti, kad viduramžiai buvo skirtingas ir savotiškas metų periodas, bet kaip ši paroda mums liudija, jis nebuvo prastesnis už naująjį 15-tojo šimtmečio amžių.

Viduramžių menas buvo krikščioniškas menas. Todėl šioje parodoje mes randame daiktus, kurie ką nors bendro turi su krikščioniškąja religija bei jos apeigomis. Ir, tur būt, nė vienas laikotarpis nesukūrė tokių skirtingų meno kūrinių kaip viduramžiai — nuo mažiausio, vos žiūrime medžio drožinio — religinio triptiko, iki pačio didžiausio žmogaus rankomis pagaminto meno kūrinio — gotiškos katedros, kuri buvo savotiškas anų laikų meno muziejus. Pastatyta gotiškai katedrai buvo kuriami mažesni meno kūriniai, išpuošti jos vidui ir išorinei, gražiai išvaizdai. Taip atsirado langų spalvoti vitražai, statulos, reljefai, mozaikos ir į dangų šaunantys aukšti bokštai.

Šioji viduramžių meno paroda vaizduoja ilgą metų tarpą, nuo pirmųjų krikščionių iki vėlyvosios gotikos, iš viso daugiau kaip 1000 metų. Parodoje randame išstatytus 3-4 tojo amžiaus koptų (Egypte gyvenančios krikščionių sekto) drabužius (tunikas), bizantiškų laikų emalio darbus, Marijos su Kūdikiu statulas iš Prancūzijos, sienas puošiančius gobelenus iš Belgijos, emaliuotas lėkštes iš Ispanijos, angelus iš Italijos, medžio drožinius iš Vokietijos, išsivinėtus itališkus šilko darbus, sidabrinę taurę iš Antiochijos, didingų ponių biustus iš Prancūzijos ir įvairius papuošalus.

Šie įvairūs meno darbai, kurie anų laikų žmonėms buvo kartu ir kasdieninės priemonės, dabar mums parodo, kad visų laikų žmonija pajėgė ir sugebėjo, kiek jų sąlygos leido, naudojant tas pačias priemones kaip ir mes šiandien naudojame — auksą, sidabrą, marmurą, medį, gipsą, dramblio kaulą, medžiagą — sukurti tokius meno kūrinius, kuriais mes šiandien stebimės. Stebina ne tik jų meniškumas, bet ir jų kūrėjų įsisavinta technika bei kruopšti išvėrmė. Pamačius tokį volkišką medžio darbą kaip religinį triptiką, sunku įsivaizduoti, kaip žmogus galėjo išpauzdyti tokį smulkų, miniatiurinį ir sudėtingą kūrinių. O viduramžių žmogus mažomis, vos į-

WAGNER & SONS
Typewriters — Adding Machines —
Checkwriters
Nuomola Paruošia — Taiso
NAUJOS NAUDOTOS
Virš 50 m patikimas patarnavimas
NAUJOJE VIETOJE
5610 S. Pulaski Rd., Tel. 581-4111

Roosevelt Picture Frame Company
Manufacturers

Rankomis išpauzdyti paveikslų rėmai—pritaikinti paveikslams ir skelbimams rėmai—metalu aplieti rėmai.
2400 So. Oakley Ave., Chicago
Tel. Virginia 7-7258-59

žiūrimomis figūromis sugebėjo išreikšti gilią mintį, atvaizduodamas Kristaus kančią. Stebina mus ir tokia maža statulėlė pavadinta "Liūdėtojas" ("Mourner"), kuriame sudėtas visas žmogiškasis liudėsio skausmas. Arba skulptūros fragmentas pavadintas "Marija Magdalena", kur suklypusioje moters figūroje ir veidrodyje atsispindinčiame veide sutelkta visa atgailos prasmė. Arba kita skulptūra: Kūdikielis Jėzus savo rankute kutena Madonos smakrą, o ji, i jį žiūrėdama, šypsosi, kartu išreiškdamą dieviškosios ir žemiškosios motinos džiaugsmą. Ir taip kiekvienas meno kūrinys šioje parodoje mus stebina savo techniniu ir meniniu atlikimu. Ši meno paroda lankytoją patraukia savo senoviškomis raudonomis raidėmis užrašu "The Middle Ages".



Karalius Dovydas iš Paryžiaus Notre Dame.

Paroda nepaprastai gražiai ir skoningai išdėstyta ir surūšiuota, kas dar labiau prisideda prie šių viduramžių laikų meno kūrinių įvertinimo ir pasigrožėjimo jais. Manau, kad kiekvienas šios parodos lankytojas pripažins, kad viduramžių laikai buvo savotiškas ir skirtingas laiko tarpas, tačiau jis nebuvo nė kiek menkesnis už kitas meno epochas, nors renesanso laikų žmogus ir norėjo jį sumenkinti. Tikrai šiandien mes galime pasakyti, kad visų laikų tikrasis menas yra skirtingas ir savaip įdomus. Nors mes ir nežinome šios parodos meno kūrinių autorių pavardžių, tačiau jie savo meno darbais mums pa-

rodo, kad visais laikais žmogaus meninė kūryba buvo svarbi, prasminga ir būtina jo kasdieniniame gyvenime, taip, kaip ji yra reikalinga ir mūsų gyvenime.

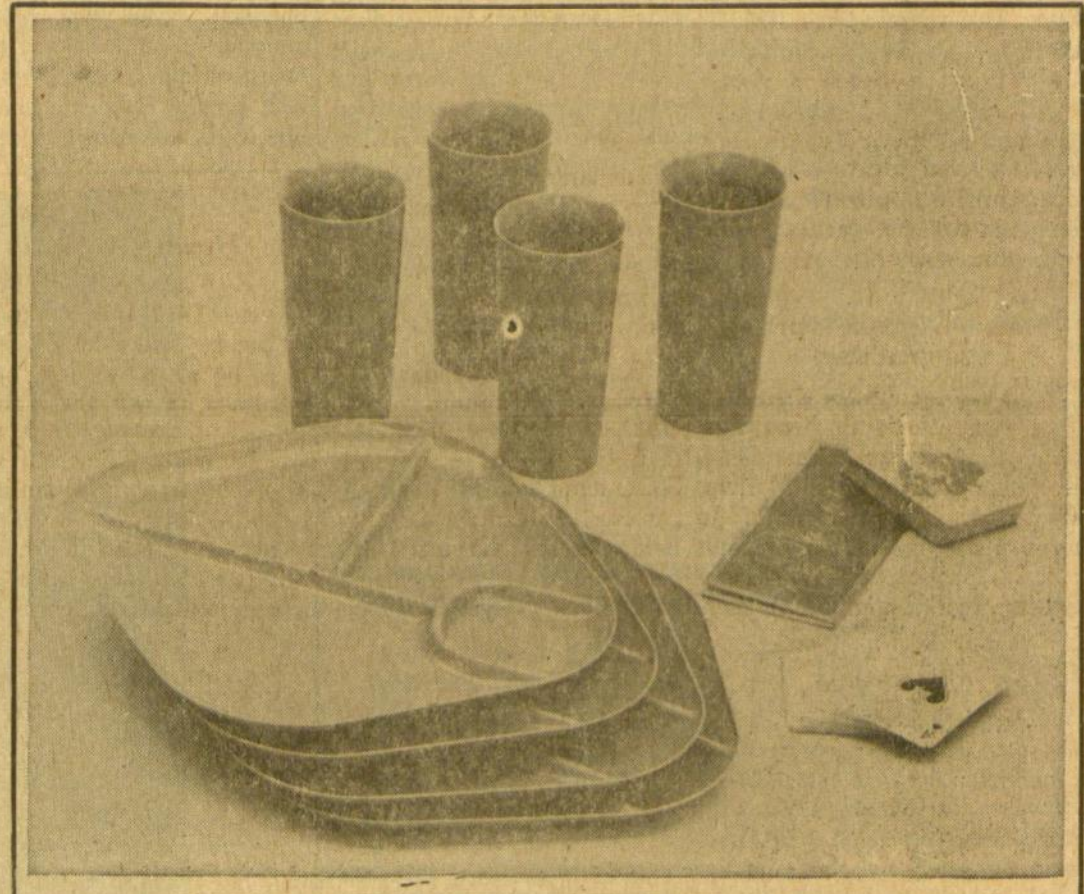
• **Alfonsas Laučka, okup. Lietuvos plačiau žinomas anglistas, Anglų - lietuvių kalbų žodyno redaktorius ir anglų kalbos lektorius, vykdant JAV - Sovietų sąjungos kultūrinių mainų programą, atvyko į JAV-bes. Sau reikiama mokslinę medžiagą rinkti Michigano universitete. JAV-bėse išbus 2,5 mėnesio.**

HIGH RATES
Paid Quarterly

5% PASSBOOKS	6% \$5,000 minimum 2 YEAR CERTIFICATE
5 1/2% \$1,000 minimum INVESTMENT BONUS PLAN	5 3/4% \$1,000 minimum 1 YEAR CERTIFICATE

Savings Insured to \$20,000
Highest reserves
BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1071 Archer Avenue Chicago, Illinois 60632

Dr. Lily Freiman
Praneša atidarymą gyvulių ligoninės
MARQUETTE ANIMAL HOSPITAL
3540 W. 63rd Street, Chicago, Illinois 60629
PHONE — 778-2940
VALANDOS: 9 iki 12 ir 4 iki 7; šeštad. 9 iki 3. Uždaryta trečiad. ir sekmad. Skubumo atveju galima kreiptis bet kada.



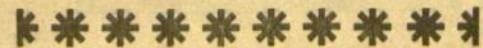
Yours Free...
"Gambler" Dishware,
for leisure living
From the "accessibles"

Vasarą gyvenimas ramesnis, o su šiuo patogiu indų komplektu dar maloniau praleisite savo laisvas valandas. Keturių stiprios plastikos lėkštės ir puodeliai yra ypatingai parankūs valgyti kieme, paplūdydami, ar šiaip pietaujant. Šis indų komplektas nedūža ir indams plauti mažinoj. Prie kiekvieno komplekto priedų dar yra po dvi kalades kortų ir užrašams knygelė. Kad gautumėt šią dovaną, tereikia tik atidaryti naują sąskaitą su \$500,00 ar daugiau, arba tokią sumą pridėti prie jūsų dabartinės sąskaitos. St. Anthony Savings turi platų pasirinkimą įvairių taupymo planų, pritaikintų bet kokiems taupymo reikalavimams. Tik viena dovana teduodama šeimai; pasiūlymas baigsis liepos 12-tą; dovanos nesiniūnamos paštu. Skambinkite arba atvykite dar šiandien..

Saint Anthony Savings
1447 South 49th Court
Cicero, Illinois 60650
PHONE: 656-6330 JOSEPH F. GRIBAUSKAS, EXEC. SEC'Y
Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D.C.



NAUJI LEIDINIAI



— AIDAI, 1970 m. gegužės mėn. Nr. 5. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaguoja Juozas Girmūns, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122. Leidžia lietuviai pranciškonai. Administruoja Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Metinė prenumerata \$10.00.

Naujas žurnalo numeris pradeda masenai mirusio istoriko Prano Pauliukonio straipsniu "Lietuvos valstybės pagrindus tiesiant". Raštas skirtas Steigiamojo Seimo 50 metų sukakčiai. Tai gana spalvingas ne tik ano istorinio seimo, bet ir nepriklausomybės pradžios visų problemų, sunkumų ir ryžtingų pastangų paveikslas. Štai čia iš jo suminėsimės tik vieną smulkmeną, kuri įdomi kaip tam tikra analogija, ypač šiandien, kada tik ką pasibaigė šionykščiai rinkimai į JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą, vienam kitam lyg ir būkštaujant dėl kai kurių, Tarybon išrinktųjų jaunumo. Pažiūrėkime tik į 1920 metais išrinktųjų Steigiamojo Seimo atstovų amžių. Seime iš viso buvo 112 atstovų. Iš jų tik 8 buvo peržengę 50 metų. Tuo tarpu net 29 (taigi daugiau negu ketvirtadalis) buvo neprašokę 30 metų. O Steigiamojo Seimo atstovų amžiaus dauguma (net 75 iš 112) buvo tarp 30-40 metų. Ir toks, palyginti jaunas, Steigiamasis Seimas sugėbėjo nutiesti naujai valstybei pagrindus ir suredaguoti tokią konstituciją, apie kurią dar ir šiandien universitetų teisių fakultetus kalbama kaip apie pavyzdinį. Tad neįtikėtina, o tik nusišypsoti reikėtų iš tų, kurie mano, kad šiemet išrinktieji keturdėšimtmečiai LB tarybos nariai yra dar "vaikai".

Kituose "Aidų" puslapiuose dar randame K. Bradūno naują eilėraščių pluoštą, Vlodo Jakubėno šiemetinio Verdi "Likimo galios" lietuviško pastatymo Chicagoje muzikinį aptarimą: randame taipgi labai pravartų simpoziumą "Kartų skirtumai mūsų išėjimoje", kurį turėtų atidžiai perskaityti tiek jauni, tiek senimas. Apžvalginėje žurnalo dalyje aprašomos Lietuvių studijų dienos Australijoje; minimas dail. Vac. Rato 60 metų amžiaus jubiliejus (numeris ir iliustruotas jo darbais); vedybinį mirazą aiškina A. Paškus; duodama plati Lietuvoje išleisčių knygų apžvalga.

— Dr. Domas Jasaitis, NACIONALSOCIALISTINIS IR KOMUNISTINIS GENOCIDAS LIETUVOJE. Atspaudas iš L.K.M. akademijos "Suvažiavimo darbų" VI t. Roma, 1969. 58 p.

Dr. D. Jasaitis kruopštus spaudos darbininkas, abudu tuos genocidus Lietuvoje pats stebėjęs, taigi šis jo studijinis darbas duoda daug medžiagos. Pradžioje aptaria genocido reiškinį istorijos bėgyje. Išryškina nacių principus, pagal kuriuos buvo nusistatyta išnaikinti žydus ir dalį gyventojų rytiniuose kraštuose. Naciai vykdė net ir savųjų priverstinę eutanaziją, naikindami psichiškai nesveikus, nepagydomus. Anot autoriaus, naciai sukūrė savotišką "genocido pramonę", kurios aukomis krito apie 20 mil. žmonių, jų tarpe apie 5 mil. žydų. Auto-

rius plačiau sustoja prie žydų žudymo Lietuvoje, pasakodamas paskelbtą vokiečių archyvų medžiagą, pačių žydų raštus ir kitus šaltinius.

Dr. Jasaitis gana smulkmeningai aptaria ir komunistinį genocidą Lietuvoje: didįjį išvežimą 1941 m. birželio mėnesį, kai buvo išgabenti 34,620 žmonių, smulkiau aprašo lietuvių žudymus Pravieniške, Panevėžy, Raimiu, miškely, ties Červenė ir kitur. Pagaliau susumuoja abiejų genocidų nuostolius Lietuvių tautai. Studija gausi medžiaga ir niekad nenustojanti aktualumu.

— MES, 1970 m. balandis. Tai balandžio pirmos proga Adelaidėje (Australijoje) rotatorium spausdintas, humorui skirtas 24 psl. leidinys. Piešiniai ir visi linksmumai daugiausia liečia vietinį Australijos lietuvių gyvenimą.

— VILTIS, Volume 29, Number 2, June - September, 1970. A Folklore Magazine. Šitas anglų kalba leidžiamas žurnalas yra skirtas įvairių tautų šokiams, tautosakai, tautodaili. Jame nuolat būna medžiagos ir apie lietuvius. Žurnalą leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PRANESEJAS, 1970 m. birželio mėn. Nr. 4. Lietuvių žurnalistų sąjungos Centro valdybos neperiodinis biuletėnis. Leidžia LZS Centro valdyba. Redaguoja Vyt. Alanas. Administruoja Vladas Selenis. Numerio kaina 1 dol. Redaktorius V. Alanto adresas: 8897 Rabindale, Detroit, Mich. 48239.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— JUODOJO PASAULIO SUKILIMAS. Spaudai paruošė S. Michelsonas. Išleido "Keleivis", 636 E. Broadway, South Boston, Mass. 1970. Kaina \$2.00. Tai įdomiai aprašyta juodojo žmogaus istorija ir šiandieninė šios rasės padėtis Afrikoje ir kitur pasaulyje.

— PASAULIO LIETUVIS, 1970 m. kovo - gegužės mėn. Nr. 10 - 46. Leidžia Pasaulio liet. bendruomenės valdyba. Redaguoja Stasys Barzdukas. Redakcijos adresas: 18-308 Hiller Ave., Cleveland, Ohio, 44119. Pinigus siųsti: Antanas Gailiūšis, 17516 Neff Road, Cleveland, Ohio, 44119. Prenumerata metams \$2.00, atskiras numeris 30 c.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AIDAI, 1970 m. gegužės mėn. Nr. 5. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaguoja Juozas Girmūns, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122. Leidžia lietuviai pranciškonai. Administruoja Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Metinė prenumerata \$10.00.

Naujas žurnalo numeris pradeda masenai mirusio istoriko Prano Pauliukonio straipsniu "Lietuvos valstybės pagrindus tiesiant". Raštas skirtas Steigiamojo Seimo 50 metų sukakčiai. Tai gana spalvingas ne tik ano istorinio seimo, bet ir nepriklausomybės pradžios visų problemų, sunkumų ir ryžtingų pastangų paveikslas. Štai čia iš jo suminėsimės tik vieną smulkmeną, kuri įdomi kaip tam tikra analogija, ypač šiandien, kada tik ką pasibaigė šionykščiai rinkimai į JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą, vienam kitam lyg ir būkštaujant dėl kai kurių, Tarybon išrinktųjų jaunumo. Pažiūrėkime tik į 1920 metais išrinktųjų Steigiamojo Seimo atstovų amžių. Seime iš viso buvo 112 atstovų. Iš jų tik 8 buvo peržengę 50 metų. Tuo tarpu net 29 (taigi daugiau negu ketvirtadalis) buvo neprašokę 30 metų. O Steigiamojo Seimo atstovų amžiaus dauguma (net 75 iš 112) buvo tarp 30-40 metų. Ir toks, palyginti jaunas, Steigiamasis Seimas sugėbėjo nutiesti naujai valstybei pagrindus ir suredaguoti tokią konstituciją, apie kurią dar ir šiandien universitetų teisių fakultetus kalbama kaip apie pavyzdinį. Tad neįtikėtina, o tik nusišypsoti reikėtų iš tų, kurie mano, kad šiemet išrinktieji keturdėšimtmečiai LB tarybos nariai yra dar "vaikai".

Kituose "Aidų" puslapiuose dar randame K. Bradūno naują eilėraščių pluoštą, Vlodo Jakubėno šiemetinio Verdi "Likimo galios" lietuviško pastatymo Chicagoje muzikinį aptarimą: randame taipgi labai pravartų simpoziumą "Kartų skirtumai mūsų išėjimoje", kurį turėtų atidžiai perskaityti tiek jauni, tiek senimas. Apžvalginėje žurnalo dalyje aprašomos Lietuvių studijų dienos Australijoje; minimas dail. Vac. Rato 60 metų amžiaus jubiliejus (numeris ir iliustruotas jo darbais); vedybinį mirazą aiškina A. Paškus; duodama plati Lietuvoje išleisčių knygų apžvalga.

— Dr. Domas Jasaitis, NACIONALSOCIALISTINIS IR KOMUNISTINIS GENOCIDAS LIETUVOJE. Atspaudas iš L.K.M. akademijos "Suvažiavimo darbų" VI t. Roma, 1969. 58 p.

Dr. D. Jasaitis kruopštus spaudos darbininkas, abudu tuos genocidus Lietuvoje pats stebėjęs, taigi šis jo studijinis darbas duoda daug medžiagos. Pradžioje aptaria genocido reiškinį istorijos bėgyje. Išryškina nacių principus, pagal kuriuos buvo nusistatyta išnaikinti žydus ir dalį gyventojų rytiniuose kraštuose. Naciai vykdė net ir savųjų priverstinę eutanaziją, naikindami psichiškai nesveikus, nepagydomus. Anot autoriaus, naciai sukūrė savotišką "genocido pramonę", kurios aukomis krito apie 20 mil. žmonių, jų tarpe apie 5 mil. žydų. Auto-

rius plačiau sustoja prie žydų žudymo Lietuvoje, pasakodamas paskelbtą vokiečių archyvų medžiagą, pačių žydų raštus ir kitus šaltinius.

Dr. Jasaitis gana smulkmeningai aptaria ir komunistinį genocidą Lietuvoje: didįjį išvežimą 1941 m. birželio mėnesį, kai buvo išgabenti 34,620 žmonių, smulkiau aprašo lietuvių žudymus Pravieniške, Panevėžy, Raimiu, miškely, ties Červenė ir kitur. Pagaliau susumuoja abiejų genocidų nuostolius Lietuvių tautai. Studija gausi medžiaga ir niekad nenustojanti aktualumu.

— MES, 1970 m. balandis. Tai balandžio pirmos proga Adelaidėje (Australijoje) rotatorium spausdintas, humorui skirtas 24 psl. leidinys. Piešiniai ir visi linksmumai daugiausia liečia vietinį Australijos lietuvių gyvenimą.

— VILTIS, Volume 29, Number 2, June - September, 1970. A Folklore Magazine. Šitas anglų kalba leidžiamas žurnalas yra skirtas įvairių tautų šokiams, tautosakai, tautodaili. Jame nuolat būna medžiagos ir apie lietuvius. Žurnalą leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PRANESEJAS, 1970 m. birželio mėn. Nr. 4. Lietuvių žurnalistų sąjungos Centro valdybos neperiodinis biuletėnis. Leidžia LZS Centro valdyba. Redaguoja Vyt. Alanas. Administruoja Vladas Selenis. Numerio kaina 1 dol. Redaktorius V. Alanto adresas: 8897 Rabindale, Detroit, Mich. 48239.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— AIDAI, 1970 m. gegužės mėn. Nr. 5. Mėnesinis kultūros žurnalas. Redaguoja Juozas Girmūns, 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122. Leidžia lietuviai pranciškonai. Administruoja Benvenutas Ramanauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221. Metinė prenumerata \$10.00.

Naujas žurnalo numeris pradeda masenai mirusio istoriko Prano Pauliukonio straipsniu "Lietuvos valstybės pagrindus tiesiant". Raštas skirtas Steigiamojo Seimo 50 metų sukakčiai. Tai gana spalvingas ne tik ano istorinio seimo, bet ir nepriklausomybės pradžios visų problemų, sunkumų ir ryžtingų pastangų paveikslas. Štai čia iš jo suminėsimės tik vieną smulkmeną, kuri įdomi kaip tam tikra analogija, ypač šiandien, kada tik ką pasibaigė šionykščiai rinkimai į JAV Lietuvių Bendruomenės Tarybą, vienam kitam lyg ir būkštaujant dėl kai kurių, Tarybon išrinktųjų jaunumo. Pažiūrėkime tik į 1920 metais išrinktųjų Steigiamojo Seimo atstovų amžių. Seime iš viso buvo 112 atstovų. Iš jų tik 8 buvo peržengę 50 metų. Tuo tarpu net 29 (taigi daugiau negu ketvirtadalis) buvo neprašokę 30 metų. O Steigiamojo Seimo atstovų amžiaus dauguma (net 75 iš 112) buvo tarp 30-40 metų. Ir toks, palyginti jaunas, Steigiamasis Seimas sugėbėjo nutiesti naujai valstybei pagrindus ir suredaguoti tokią konstituciją, apie kurią dar ir šiandien universitetų teisių fakultetus kalbama kaip apie pavyzdinį. Tad neįtikėtina, o tik nusišypsoti reikėtų iš tų, kurie mano, kad šiemet išrinktieji keturdėšimtmečiai LB tarybos nariai yra dar "vaikai".

Kituose "Aidų" puslapiuose dar randame K. Bradūno naują eilėraščių pluoštą, Vlodo Jakubėno šiemetinio Verdi "Likimo galios" lietuviško pastatymo Chicagoje muzikinį aptarimą: randame taipgi labai pravartų simpoziumą "Kartų skirtumai mūsų išėjimoje", kurį turėtų atidžiai perskaityti tiek jauni, tiek senimas. Apžvalginėje žurnalo dalyje aprašomos Lietuvių studijų dienos Australijoje; minimas dail. Vac. Rato 60 metų amžiaus jubiliejus (numeris ir iliustruotas jo darbais); vedybinį mirazą aiškina A. Paškus; duodama plati Lietuvoje išleisčių knygų apžvalga.

— Dr. Domas Jasaitis, NACIONALSOCIALISTINIS IR KOMUNISTINIS GENOCIDAS LIETUVOJE. Atspaudas iš L.K.M. akademijos "Suvažiavimo darbų" VI t. Roma, 1969. 58 p.

Dr. D. Jasaitis kruopštus spaudos darbininkas, abudu tuos genocidus Lietuvoje pats stebėjęs, taigi šis jo studijinis darbas duoda daug medžiagos. Pradžioje aptaria genocido reiškinį istorijos bėgyje. Išryškina nacių principus, pagal kuriuos buvo nusistatyta išnaikinti žydus ir dalį gyventojų rytiniuose kraštuose. Naciai vykdė net ir savųjų priverstinę eutanaziją, naikindami psichiškai nesveikus, nepagydomus. Anot autoriaus, naciai sukūrė savotišką "genocido pramonę", kurios aukomis krito apie 20 mil. žmonių, jų tarpe apie 5 mil. žydų. Auto-

rius plačiau sustoja prie žydų žudymo Lietuvoje, pasakodamas paskelbtą vokiečių archyvų medžiagą, pačių žydų raštus ir kitus šaltinius.

Dr. Jasaitis gana smulkmeningai aptaria ir komunistinį genocidą Lietuvoje: didįjį išvežimą 1941 m. birželio mėnesį, kai buvo išgabenti 34,620 žmonių, smulkiau aprašo lietuvių žudymus Pravieniške, Panevėžy, Raimiu, miškely, ties Červenė ir kitur. Pagaliau susumuoja abiejų genocidų nuostolius Lietuvių tautai. Studija gausi medžiaga ir niekad nenustojanti aktualumu.

— MES, 1970 m. balandis. Tai balandžio pirmos proga Adelaidėje (Australijoje) rotatorium spausdintas, humorui skirtas 24 psl. leidinys. Piešiniai ir visi linksmumai daugiausia liečia vietinį Australijos lietuvių gyvenimą.

— VILTIS, Volume 29, Number 2, June - September, 1970. A Folklore Magazine. Šitas anglų kalba leidžiamas žurnalas yra skirtas įvairių tautų šokiams, tautosakai, tautodaili. Jame nuolat būna medžiagos ir apie lietuvius. Žurnalą leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PRANESEJAS, 1970 m. birželio mėn. Nr. 4. Lietuvių žurnalistų sąjungos Centro valdybos neperiodinis biuletėnis. Leidžia LZS Centro valdyba. Redaguoja Vyt. Alanas. Administruoja Vladas Selenis. Numerio kaina 1 dol. Redaktorius V. Alanto adresas: 8897 Rabindale, Detroit, Mich. 48239.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrabučius, stovyklas ir kt.

— AKIRACIAI, 1970 m. balandžio mėn. Nr. 4. Atviro žodžio mėnraštis. Redaguoja redakcinis kolektyvas. Adresas: 6821 South Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629. Metinė prenumerata JAV \$5.00, kituose kraštuose \$6.00.

— KNOW YOUR ENEMY — COMMUNISM. Exhibit by Lithuanian American Council, Inc. U.S.A., 1970. Tai neseniai Chicagoje, Sheraton viešbutyje, įvykusios genocido parodos vadovas ir informacinis leidinys, kurio puslapiai užkloti parodos eksponatų nuotraukomis ir jas aiškinančiu tekstu. Leidžia ir redaguoja V. F. Bellajus, P.O. Box 1226, Denver, Colo. 80201. Metinė prenumerata \$5.00.

— PIRMIEJI ŽINGSNIAI, 1970 m. birželio mėn. Nr. 5. K. Donelaičio lituanistikos mokyklos Chicagoje mokinių laikraštis, iliustruotas 32 psl.

— BENDRADARBIS, 1970 m. Nr. 14. Tai Putnamo seselių informacinis leidinys apie jų veiklą, mergaičių bendrab

KULTURINĖ KRONIKA

Aštuntojo ateitininkų kongreso 1970 metų rugsėjo 4-7 dienomis Chicagoje programa

Pentadienis, rugsėjo 4 d. — Jaunimo centre.
 4:00 - 6:30 Registracija ir informacija.
 5:30 - 6:30 Kava ir užkandžiai.
 6:30 Religinio meno parodos atidarymas.
 7:00 Literatūros vakaras — rengiamas ateitininkų studentų Korpl Šatrijos.
 9:00 Susipažinimo vakaras ir šokiai — groja du orkestrai.
Šeštadienis, rugsėjo 5 d. — Jaunimo centre.
 8:00 Registracijos tesa.
 9:00 - 11:00 Iškilmingas posėdis Kongreso atidarymas — dr. P. Kisielius.
 Invokacija.
 Garbės ir darbo prezidentų kvietimas.
 Mandatų ir rezoliucijų komisijų sudarymas.
 Sveikinimai raštu.
 Paskaita — dr. A. Damušis.
 11:30 Darbo posėdis.
 AFV-bos pranešimai.
 Sąjungų pirmininkų pranešimai.
 At-kų Šalpos fondo pranešimas.
 "Ateities" žurnalo pranešimas.
 Pasisakymai dėl pranešimų.
 2:00 - 3:30 Simpoziumas: "Ateities sąjūdžio prasmė ir kryptis" — moderuoja V. Kleiza.
 8:00 Koncertas — Orchestra Hall, 220 S. Michigan Ave.
 M. K. Čiurlionio simfoninė poema "Jūra".
 V. Jakubėno "Miško šventė".
 Atlieka Chicago simfoninis orkestras. Diriguoja prof. V. Marijošius.
 Beethoveno Koncertą Nr. 1,

C Maj. Op. 15 pianinu išpildo A. Smetona.
 Ištraukos iš Beethoveno operos "Fidelio".
 a) "O dėkui jums, gerieji žmonės" — tercetas: D. Stankaitytė, S. Baras ir J. Vaznelis.
 b) "Geros vilties trimitas" — kvartetas: D. Stankaitytė, S. Baras, A. Brazis ir J. Vaznelis.
Sekmdienis, rugsėjo 6 d. — Jaunimo centre
 9:00 Darbo posėdis.
 Konstitucijos pakeitimai.
 Nutarimai bei rezoliucijos.
 11:00 Užbaigos iškilmingas posėdis.
 Ateitininkų Federacijos vado dr. J. Pikūno kalba.
 Jubiliejinė deklaracija.
 Prezidiumo pirmininko užbaigos žodis.
 Tautos Himnas.
 2:00 Eisena iš Marijos Aukštesniosios mokyklos aikštės į Marquette Parko Šv. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių parapijos bažnyčią.
 2:30 Iškilmingos pamaldos.
 Šv. Mišias koncelebruoja vysk. V. Brizys su AF dvasios vadu ir At-kų sąjungų dvasios vadais.
 Pamokslas — vysk. A. Deksnys.
 Banketas — South Shore Country Club.
 6:00 Kokteiliai.
 7:00 Vakarienė.
Pirmadienis, rugsėjo 7 d. — Jaunimo centre
 9:30 Posėdis Kongreso reikalams užbaigti.
 Sąjungų atstovų pasitarimai.

• **Volkiečiai apie naujausią prof. Antano Macienos veikalą.** Zymus Vakarų Vokietijos, Šveicarijos ir Austrijos katalikų teologinis žurnalas "Herder Korrespondenz" šių metų 3 numeryje paskelbė plačią recenziją lietuvių filosofo, Muensterio universiteto profesoriaus Antano Macienos volkiečių kalba išleistas knygos "Sowjetische Ethik und Christentum — Krikščionybė ir sovietinė etika". Recenzijoje duodama pagrindinės žinios apie lietuvių mokslininką prof. Antaną Macieją bei išsamiai nagrinėjamas knygos turinys, iškeliant autoriaus pagrindines mintis apie sovietinę etika. Šiuo metu paskaitų universitete, rengia naują prof. Antanas Macieja, šalia knyga lietuvių kalba, tema "Didieji klausimai" kur gvildena sekularizacijos problemą. Paskutinio metu iš šios srities Kanados lietuvių katalikų savaitraštyje "Tėviškės Ziburiai" buvo paskelbta eilė straipsnių, pavadintų "Bažnyčios tragika". Dėl šių straipsnių aktualumo, Vakarų Europos lietuvių sielovados centras Vokietijoje rengiasi juos išleisti atskiru leidiniu.

• **Poetės Danguolės Sadūnaitės naują eilėraščių rinkinį išleidžia "Ateities" leidykla.** Knyga vadinasi "Laiškai Dievui". Manoma, kad pasirodys šių metų vasaros pabaigoje.
 Tai bus jau ketvirtas Sadūnaitės naują eilėraščių rinkinį čiau yra išėję: Vasaros medžiuos (1961), Kai tu arti manęs (1965) ir Tu esi mano žemė (1968). Yra taipgi išleidusi savo vieną rinkinį anglų kalba To Regions of No Admittance (1968).
 Jono Dovydeno nuotraukų šiuo metu yra ir Chicago universitete, Bergman galerijos patalpoje, 5811 Ellis, vykstančioje

Igno Malčiaus konservatorijos baigimo rečitalyje

Ignas Malcius iš prigimties buvo apdovanotas malonaus tembro lyriiniu tenoru. Bestudijuodamas V. D. universitete, jis mokėsi ir Kauno konservatorijoje pas prof. Marini. Susiginčijęs su savo profesorium, jis nuėjo pasiaiskinti pas tolaikinį konservatorijos direktorių prof. Gruodį, kuris, neišklausęs studento nuomonės, beapeliaciniai palaikė profesorių. Ignas Malcius tada pasitraukė iš konservatorijos, nutraukdamas dainavimo studijas, bet ne nutraukęs vidujinio ryšio su ta meno šaka. Iškūręs Amerikoje, dirbdamas kaip chemikas, I. Malcius prieš keletą metų įstojo į Chicago konservatoriją, pasirinkęs dainavimo specialybę. Penktadienį, birželio 5 d. vakare jam teko viešai pademonstruoti savo darbo vaisius: Nelson Memorial Hall — nedidelėje salėje, 7 aukšte Fine Arts Building pastato, i kurį, neseniai nugriovus ilgametę tos mokyklos buveinę — persikėlė Chicago Conservatory — įvyko Igno Malčiaus rečitalis bakalauro laipsniui įsigyti.

Reikia pripažinti, kad, imant dėmesn visus minėtas praeities aplinkybes, studijų rezultatas buvo imponuojantis. Ignas Malcius parodė visai gražiai pavaldytą balsą, malonaus tembro, lyrinio charakterio, ir — bent šioje salėje — visai skambų ir našų. Jis išpildė daugiau valandos trukusią programą, kurioje, pagal mokyklos kurso reikalavimus, visokių svarbiausių laikotarpių ir rūšių vokalinės muzikos pavyzdžiai. Iš klasikų girdėjome "Omra maifu" (Largo) G. Fr. Haendelio; po to sekė dvi naujesnio, bet baroko laikotarpio sekančio amerikiečių kompozitoriaus Donauo dainos, jų tarpe populiarioji "Vaghissima sembianza". Iš vokiečių klasikų — vienas R. Schumano romansas, nuotaikingoji Fr. Schuberto "In der Nacht" ir jo gar-

• **Baltistikos konferencija** buvo suaukta Vilniuje šio mėnesio viduryje. Dalyvavo Lietuvos, Latvijos, Ukrainos, Rusijos, abiejų Vokietijų, JAV-bių ir kitų kraštų baltistai. Pagrindinį pranešimą pateikė prof. V. Toporovas, Maskvos apylinkėse aptikęs 300 baltiškos kilmės vietovardžių. Apie baltų ir slavų kalbų ryšius kalbėjo svečias iš JAV dr. W. Schmalstieg. Iš lietuvių pusės kalbinius pranešimus skaitė Z. Zinkevičius, J. Palionis, J. Kazlauskas, V. Mažiulis.

• **Poeto Kazio Žitkaus - Vinco Stonio eilėraščių rinktinė "Lyrika"** išleista Vilniuje. Atspausdinta daugiau kaip 100 eilėraščių, parašytų 1908 - 1969 metais. Rinktinėje paskelbta 13 sonetų, skirtų Kaunui ir jo apylinkėms.

• **Lietuvių liudies dainos** vokiečių literatūros žurnale. Vokiečių mokslininko Hermano Budensio leidžiamo žurnalo "Mickiewicz Blaetter" naujausiam sąsiuvinyje yra paskelbti 17-kos lietuvių liudies dainų vertimai į vokiečių kalbą, pirmą kartą atspausdinti XIX šimtmetyje G. Neselmano rinkinyje. Budensio yra ir vokiečių kalba išvertęs Donelaičio "Metus" ir Adomo Mickevičiaus "Poną Tadą" bei nemaža kitų lietuvių rašytojų kūrinių.

VIENA PROGA GYVENIME uždirbti \$50 į dieną, plius \$250 automobilio išlaidoms pardavinėjant pagal užsakymą pritaikintus Symbra-Ette stankelius, gorsėtukus ir maldymo rūbus.
 Dėl nemokamo pritaikymo arba daugiau informacijų kreiptis į Maggie McGovern, (312) 964-0686 arba 852-1911. Ex-Pennyrichers kviečiamos (341F) Penny-Rich Bras & Girdles 40% nuotaida.

NAMŲ TAISYMO DARBAI Stalniaus, dažymo ir visus kitus darbus atlieka lietuviai — labai priinama kaina.
 SKAMBINTI RE 7-9615

GĖLĖS Vestuvėms, bankietams, laidotuviams ir kitokioms progoms
GUŽAUSKŪ 2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois
 TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834
 Beverly Hills Gėlinyčia

parodoje, pavadintoje "Camera and the city". Tai labai rinktinė paroda, i kurią pateko tik iškilniausieji. Iš lietuvių joje išstatytos dar ir Uosio Juodvalkio nuotraukos.
 Akompanavo Tex Richardson, vienas iš Chicago konservatorijos dėstytojų. Rečitalio pasiklausyti prisirinko pilna salė publikos, jų tarpe daug lietuvių. Mūsų visuomenel vertėtų atkreipti dėmesį į Igną Malcių, kaip į naują dainavimo pajėgą; jo rečitalis būtų vertas pakartojimo ir Jaunimo centre.
 Sekmdienį, Orchestra Hall, per Chicago konservatorijos metų užbaigos aktą tarpe kitų absolventų ir Ignu Malciui buvo iškilmingai įteiktas bakalauro diplomas. kr. (Nauji leidiniai)

Brolių Sharkų Restoranai ir Cocktail Lounges — SHARKO'S WEST, 6301 W. 63rd Street
 Telef. — LUDlow 6-3636
SHARKO'S EAST, 7840 S. Western Ave.
 Telef. — PROspect 6-6644



SHARKO'S — Villa Park, Illinois
 1 mylia į vakarus nuo 83 Rd. ant Roosevelt Rd.
 Telef. — 629-9050
 Visuose restoranuose puikios vėdinamos salės tinkamos vestuvėms ir kitokiems parengimams. Skanus valgis, vietos ir užsienio gėrimai.
 Savininkai — Jurgis, Geraldas ir Gregorijus Sarkos

FRANK'S TV and RADIO, INC.
 3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
 DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJS, RADIO, STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS SPALVOTOS TELEVIZIJS APARATAI

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
 3208 1/2 West 65th Street Chicago, Illinois
 Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

A. VILIMAS MOVING
 Apraustas perkraustymas — įvairių atstumų — 823 WEST 34th PLACE
 Telef. — FRontier 6-1882

soji serenada; pirmoji dalis užsibaigė Lenskio arija iš P. Čaikovskio operos "Eugenijus Oneginas".

Antroje dalyje buvo viena anglų kompozitoriaus R. Quilter daina ir amerikiečio Richard Hageman "Do not go, my love"; buvo įdėtos dvi lietuvių kompozitorių dainos — viena P. Sarpaliaus ir, kaip naujesnės muzikos pavyzdys — Vlodo Jakubėno "Ezerėlis" (Fausto Kiršos žodžiais). Programa užsibaigė ypač įspūdingai praėjusio Otello monologu šios Verdi operos pabaigoje.

Ignas Malcius atliko šią nelengvą programą muzikališkai, su stiliumu ir jautumu, nerodydamas nuovargio, o antroje dalyje ypatingai įsidainuodamas. Po ypač nuotaikingai padainuotos Vl. Jakubėno dainos buvo iškvietas salėje buvęs autorius.

Akompanavo Tex Richardson, vienas iš Chicago konservatorijos dėstytojų. Rečitalio pasiklausyti prisirinko pilna salė publikos, jų tarpe daug lietuvių. Mūsų visuomenel vertėtų atkreipti dėmesį į Igną Malcių, kaip į naują dainavimo pajėgą; jo rečitalis būtų vertas pakartojimo ir Jaunimo centre.
 Sekmdienį, Orchestra Hall, per Chicago konservatorijos metų užbaigos aktą tarpe kitų absolventų ir Ignu Malciui buvo iškilmingai įteiktas bakalauro diplomas. kr. (Nauji leidiniai)

Kas tik turi gerą skonį,
 Viską perka pas Lieponi!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
 FURNITURE CENTER, INC.
 LIEPONIS
 Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
 Pirmadieniai ir ketvirtadieniai nuo 9 iki 9:30. Kitoms dienoms nuo 9 iki 6 val vak. Sekmdieniais nuo 12 iki 5 val vtk

MAZEIKA & EVANS FUNERAL HOME
 THREE AIR-CONDITIONED CHAPELS
 Parking Facilities
 6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-8800

PETKUS — TEVAS IR SŪNUS —
MARQUETTE FUNERAL HOME
 TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
 2533 West 71st St. Telef. GROvehill 6-2345-6
 1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNhall 3-2108-09
 AIKŠTE AUTOMOBILIAMS STATYTI

PIRKITE DABAR TIESIOG NUO MR. NELSON
 Savininko
SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
 3914 West 111th Street
 Vienas blokas nuo kapinių DIDIAUSIAS PAMINKLŲ PLANŲ PASIRINKIMAS VISAME MIESTE
 Telef. — CEDarcrest 3-6335

E U D E I K I S
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
 Laidotuvių Direktoriai
 Trys Moderniškos Koplyčios
 4330 South California Avenue
 Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
 4605-07 South Hermitage Avenue
 Telefonas — YARds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
 Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEP. C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ) 2424 W. 69th Street Tel. REpublic 7-1213 2314 W. 23rd Place Tel. VIRginia 7-6672	POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. Halsted Street Tel. YARds 7-1911
PETRAS BIELIONAS 4348 S. California Ave. Tel. LAFayette 3-3572	JURGIS F. RUDMIN 3319 S. Lituania Ave. Tel. YA 7-1138-1139
ANTANAS M. PHILLIPS 3307 So. Lituania Ave. Tel. YARds 7-3401	VASAITIS — BUTKUS 1446 S. 50th Ave., Cicero, Ill., Tel. OL 2-1003

SAVE AT Mutual Federal Savings and Loan

2212 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILLINOIS 60608
 Peter Kazanauskas, President Tel. 847-7747

OFFICE HOURS
 Monday, Tuesday, Friday, 9 A.M. to 4 P.M.
 Thursday, 9 A.M. to 8 P.M.
 Saturday, 9 A.M. to 1 P.M.
 No Business Transacted on Wednesday

6% PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$10,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

5% PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNT Paid and Compounded Quarterly

NOW INSURED TO \$20,000.



REDAGUOJA ST. SEMENIENĖ, 6507 S. TROY ST., CHICAGO, ILL. 60629, TELEF. 925-5988

MOTERŲ GYVENIMAS

ONA KRIKŠČIŪNIENĖ

Penkeriems metams nuo jos mirties praėjus

Mirtis... jos paslapties skraistės dar nieks nėra pakėlęs. Žmogus gimsta, gyvena ir nueina į amžiną užuomaršą.

Tačiau, stebint gyvenimą, atrodo, kad žmogus ne visiškai miršta tuo momentu, kada užmerkia akis ir sustingsta. Jis dar ilgai yra gyvas savo artimųjų, savo bičiulių atminime. Didieji šio pasaulio, menininkai, rašytojai, filosofai per savo kūrinis mūsų tarpe lieka šimtus ir tūkstančius metų reikšmingesni už milijonus žemės kurmių, dar tebetrypančių šios planetos paviršių.

Adomas Mickevičius "Vėlinėse" yra kažkaip panašiai rašęs:

"Kokia gera mergina, prisimena kas dieną.

Kokia gera mergina, prisimena kas savaitę!

prisimena kas mėnesį.

prisimena kas metai..."

Taip, vis rečiau mini velionių artimieji, pagaliau visai ji pamiršta. Ir tik kai iš šio pasaulio išeina paskutinis, kurio vaizduotė, kurio širdy buvo jis gyvas, tada tik ateina visiškai žmogaus mirtis.

Ona Krikščionienė tebėra gyva daugelio mūsų atminime. Dažnai ją prisimename ir pasigendame jos.

Neeilinis ji buvo žmogus. Plačių pažūrų ir plačiai gyvenimą pažinusi.

Gimė ji 1895.IV.29 žemaičių ūkininkų Petrauskų šeimoje. Ūkininkai buvo pasiturį, bet šeima gausi. Iš pat mažumės teko Onutei pažinti ir įsisąmoninti, kas tai yra kietas darbas, pareiga, atsakingumas, pagarbumas. Gaivališkas noras mokytis nugalėjo materialinius sunkumus. Ir šaltį ir įvairius nepatogumus patyrusi, ji baigė gimnaziją, pirmojo karo metu prasižėrė iš chaos paskendusios Rusijos per Švediją į Šveicariją. Įstojo į Friburgo universitetą ir, būdama tvarkinga, logiško proto, iš pradžių studijavo matematiką, paskui perėjo į istoriją. Mokėsi, iš viską išgilindama, stengdamasi tvirtai žinias įgyti. Gavusi universiteto diplomą, 1922 m. grįžo į Lietuvą, skubėjo savo gautus patyrimus ir mokslą perteikti jaunimui, kurį taip puikiai pažinojo, suprato ir atjautė. Tapo mylinti ir mylima mokytoja gimnazijose, Kauno Meno mokykloje.

Sukūrė šeimą, čia parodydama savo nuoširdžią toleranciją: pati visą gyvenimą buvo ištikima ateitininkė, priklausiusi daugeliui katalikiškų organizacijų, susituokė su vyru skirtingų pažūrų. Jurgis Krikščionas buvo liaudininkų šūlas, religijai nepriešingas, tik kitaip ją supratęs. Užaugino drauge tris vaikus, dorus, gerus lietuvius.

Jaunystėje pati patyrusi daug vargo, visad visus atjautė, ypač mokslo siekiantį kaimo jaunimą. Savo žiniomis, aiškiu protu buvo tikru ramsčiu Marijai Nemeikšaitėi jos darbe — Motinos ir vaiko draugijoje (1929 jos pirmininkė, paskui ilgametė vicepirmininkė).



Ona Krikščionienė

Organizavo vaikų darželių auklėtojų kursus ir gyvai dėstė juose, taip pat Motinos mokykloje, skaitė paskaitas visuomenei pedagoginėmis temomis.

Karšta feministė, kovojanti už moterų teises, daug iniciatyvų parodė dirbdama Aukštuosius moks-

lus baigusią moterų draugijoje ir Sofijos Čiurlionienės įkurtoje tarptautinėje Mergaičių bičiulių draugijoje. Artimai bendradarbiavo su mokytojų kolektyvu humaniško direktoriaus Jono Barono vadovaujamoje Kauno III-je gimnazijoje — kaip tėvų Komiteto atstovė, nes ten mokėsi visi jos vaikai.

Vakarų Europos pažinimas, rusų, vokiečių ir prancūzų kalbų mokėjimas daug jai padėjo, kai jos vyras 1939 m. tapo Žemės ūkio ministru. Bendraudama su užsienio diplomatais, galėjo juos tinkamai informuoti apie Lietuvą ir žadinti jai palankumą net tik Kaune, bet ir tarptautinėje arenoje, lankydamasi Prahoje ir kitur.

Atėjo karas, okupacijos. Čia gi rūpestis dėl savo šeimos saugumo, gyvybės, čia globojimas persekiojamųjų, rizikuojant savo likimu.

Tremties tragedija. Skurdas. Paniekta. Nustotas viso gyvenimo sukauptas materialinis turtas. Bet nepasiviešėjo. Vokietijoje Krikščionienė vėl imasi darbo. Kartu su kita's buvusiais bendra-

MŪSŲ SVIESIEJI METAI

GAILUTĖ VALIULIENĖ

Užsiklėdė mokyklų durys, nutilo vaikų klegesys priangiuose ir lengvųjų mašinų eilės nebelaukia išbėgančių mokinukų pasitikti.

Ne vienas tėvas, pažvelgęs į visų metų sąsiuvinius, pastebės padarytą pažangą. Ne viena mama pasidžiaugės skardesniu dukros skaitymu, ar knygos pamėgimu. Atsiras ir tokių, kurie su nuoširdumu padėkos mokytojui. Tai daugiausia gerųjų mokinių tėvai, nes vaiko noras mokytis išauga pačių tėvelių to noro įdiegimu šeimoje.

Kuo skiriasi šie metai nuo perėjusių? Skaičiuos statistikas vedėjai, atsivertę visų metų klasės dienynus, norėdami suvesti pamokų skaičių, mokinių pažangumo skales. Norėjęs tik žvilgtelėti į tas nepamiršamas pamokas, kurių jokiamė dienas neatrasite.

Pirmoji pažintis su spauda

Panaudojome kartą namų darbui ir tokį dalyką: iškirpti iš lietuviško laikraščio paveikslą ir jį bent penkiais sakiniiais aprašyti

Dauguma atrado savo namuose "Draugo" puslapius. Buvo tokių, kurie bėgo pas senelius ieškoti dienraščio, o vienas net dvi myliamiausią kaimyną. Darbas buvo atliktas pasigėrėtinais gerai. Vaikai noriai išrinko pažįstamųjų veikėjų nuotraukas, aprašydami visuomenės veikimo svarbą. Lietuvių opera, tautinė šventė ir Vėlykos buvo pačios svarbiausios temos. Sunku buvo atrinkti geriausius. Čia išmokome svarbiausio aspekto — ką reiškia sumanus redaktorius? Koks išmintingas turi būti asmuo, kad atrinktų tai, kas vertingiausia ir svarbiausia. Redaktoriaus supratimas ir reikšmė įgavo nepaprastą svarbą. Kai kas net pasigyrė vienoje gatvėje su redaktoriūmi gyvenęs.

"Eglutė" klasėje

Skaitytėme ir vaikams skiriamą vienintelį jų laikraštėlį — "Eglutę". Pakitę šių metų viršeliai su džiaugsmu kviečia imti laikraštėlį į rankas. Tai vaiko vaizduo-

darbiais, kuriuos likimas nubloškė į tą patį Detmoldo miestelį, dėsto skubiai suorganizuotuosiuose Vaikų darželių auklėtojų kursuose, vėl skaito paskaitas, savo optimizmu palaiko ne vieno silpnosio tremtinio morale.

Bet — nauji gyvenimo smūgiai trenkia. Liga pakerta vyro gyvybę. Seka liūdna ir karti našlytės dalia...

Įsikūrimas Amerikoje. Vaikai neleidžia motinai dirbti fizinio darbo. Ji vėl mokytojauja, jungiasi į eilę organizacijų, gyvai veikia. Tačiau liga ima graužti sveikatą. Padarytoji operacija, rodos, pašalina pavojų gyvybei. Slenka metai, atrodo, gyvenimas eina normaliu keliu. O pasislėpęs kažkoks virusas nejučiomis ardo organizmą. Pamažėle jos jėgos senka. O kaip ji dar norėjo gyvenimo! Kaip džiaugėsi jai visuomenės rodomu dėmesiu 70 metų sukakusių progai! Dar savaitę prieš mirtį vaikščiojo po kambarį ir kar-tojo:

"Šiandien jaučiu, kad pradėčiau taisyti..." Artimieji žinojo, kad jos valandos suskaičytos. Tyli. Ir netrukus jos nebetekome. Mirė Ona Krikščionienė 1965.VI.21 Chicagoje, šeimos ir bičiulių apraudota.

Mirė, bet mes ją atsimeiname. Ji vis dar gyva, ir ilgai bus gyva mūsų mintyse.

Vanda Sruogienė

tės atgaiva. Supratę, bent dalinai, kiek vargsta redaktorė, kad turinys būtų mažųjų lengvai skaitomas, atradome ir mielai skaitomą klasėje skaitinėlį. Berniukai ypač žavėjosi A. Barono "Vėliava medyje", mergaitės keliovo mintimis su R. Rasos "Keliuone į pasakų pasaulį", o visi noriai deklamavo R. Jotvingytės "Vėlykų belaukiant". "Eglutės" puslapiuose vaikai susipažįsta su rašytojais. Net nuostabu, kaip gerai jie prisimena joje rašančiųjų ar piešančiųjų vardus ir pavardes. Gal ir yra gražiausia padėka rašytojui vaiko atmintyje užsiliekanti jam svarbi pavardė.

Lituanistinė šeima

Šeštadienio mokykloje vaikai nėra vien tik atsitiktiniai vieno šeštadienio ryto draugai. Mokytojo nuolatinis kartojimas, kad mus visus riša ne tik ta pati kalba, papročiai, bet ir siekimai, įgauna vaikuose tikrą supratimą. Jie atneša visus savo rūpesčius, vargus į klasę. Jie dalijasi visais svarbesniais jų gyvenime įvykstančiais momentais. Gimė sesutė — visa klasė džiaugiasi. Mirė Lietuvoje senelis — visa klasė meldžiasi. Vyresniajam broliui koją nusilaužus, mes visi liūdėjome. Mochutei sunkią operaciją padarius, linkėjome sveikatos. Tie atmintini įvykiai, rodos, tik svarbūs vienai, tam tikrai šeimai, įgauna auklėjamąją reikšmę lituanistinėje klasėje. Tai vienas kelias į pasitikėjimą savo draugais.

Ar gali būti šviesesni metai? Taip, mes išėjome programą — išmokome skaityti, rašyti, atpasakoti, linksniuoti. Tačiau dar pridėjome ir du prasmingus žodžius: pasitikėti ir atjausti. Tai mūsų šviesiųjų metų gyvenimo pakopa.

— Pakol moterys jaučiasi galingos vyrus skaityti tarytum knygas, dar nieko. Vis dėlto neilgai taip būna. Po to jos panorsta tas "knygas perrašyti" pagal savo redakciją.



Rankšluostėlis. Šoka New Yorko Tautinių šokių grupė savo 20 metų jubiliejiname koncerte.

Nuotr. V. Maželio

Varnų Montessori centras

JOANA KRUTULIENĖ

Suaugęs gali apginti savo kraštą ir apsaugoti jo sienas, bet tikrai vaikas gali išlaikyti dvasinę vienybę per to krašto kalbą.

Maria Montessori.

Šiandien visų mūsų bendra idėja ir tikslas yra išlaikyti lietuvišką dvasią ir likti lietuviams.

Dažnai klausiamė, kaip ugdyti jaunąją kartą į lietuvišką kultūrą? Atsakymas būtų: sutelkti visas jėgas į priešmokyklinį amžių, kad vaikas per dvasinę vienybę ir kalbą įsijungtų į tautą.

Kūdikystės laikotarpis yra begalinės reikšmės. Pastarųjų 15-20 metų laikotarpyje pasirodė ei-

vaiko atžvilgiu.

Montessori mokykla sudaro palankias sąlygas normaliam vaiko vystymuisi. Montessori nameliuose vaikai ruošiami savarankiškam nepriklausomam gyvenimui įdomius užsiėmimus. Paruošta aplinka, su specialiomis auklėjimo ir mokslo priemonėmis įgalina vaiką dirbti ir judėti tiksliai, prasmingai, kad patenkintų jo protą, o taip pat socialinius, estetinius ir tautinius jausmus.

Montessori ypatingą dėmesį kreipia į judesį. Jos nuomone, mokymasis, susikaupimas, spontaniškumas, charakterio lavinimas — įmanomas tik per judesį.



Toronto inžinierių žmonių būrelis, talkininkavęs PLIAS suvažiavime. Iš kairės: L. Matulevičienė, V. Sližienė, N. Kulpavičienė, V. Balsienė, A. Ščepavičienė, G. Stakauskienė.

lė studijų, tyrimų apie priešmokyklinio amžiaus potencialą ir mokymosi procesą. Įsitinkinta, kad vaikas iš mažens pasižymi dideliu pajėgumu mokytis. Mokslineiškai sako, kad vaiko perygvenimų kokybę nulemia jo mokyklinė pažanga ateityje. Taip pat mokslininkai sako, kad visas laimingas ar nelaimingas žmogaus gyvenimas yra suvedamas į ankstyvesnius gyvenimo metus. Šie samprotavimai verčia mus pagalvoti, kad mes suaugę pagaliau suprastume savo paskirtį

si, per tvarkingą judesį, vedantį vaiką prie aiškaus tikslo. Valia vystosi per prasmingą veiklą. Šiandien mūsų mokyklose, lavinant protą, per mažai dėmesio rodoma valiai.

Tvarka ir pastovumas mažo vaiko aplinkoje yra būtumas, nes tvarka ir pastovumas išsiskiria ramybėje vaiko, o taip pat džiaugsmą ir pasitenkinimą. Jei vaikas apvaldo aplinką, jis jaučiasi begalo laimingas.

Montessori klasė pasižymi nepaprastu tvarkingumu ir pastovumu, kas padeda vaiko dvasiniam susitelkti ir įgalina jį pasidaryti nepriklausomą. Montessori moksline medžiaga paruošia vaiką tiksliai ir nuosekliai galvoti bei logiškiems sprendimams. Tai yra tvirtas pamatas vėlesniam gyvenimui. Žmogaus inteligencija neiškyla iš nieko. Ji susikuria ant pamatų.

Matome, kad tėvų pareigos yra sunkios, niekados nesibaigiančios. Tėvams į pagalbą ateina Montessori mokytoja. MOTINA ir MOKYTOJA — ar pajėgs vaikuose išugdyti savybes pačioje kūdikystėje, kurios bus pagrinda

das stiprios, valingos asmenybės.

Mokytoja privalo būti nepaprastai lanksti, jausminiai pastovi ir turi sudaryti klasėje tokią atmosferą, kuri būtų pripildyta MEILE ir SILUMA. Mokytoja privalo save griežtai disciplinuoti, vaiką gerbti ir juo pasitikėti. Ji turi būti atsakinga dėl kiekvieno tarto žodžio.

Montessori MOKYTOJA yra džiaugsmo ir vilties nešėja. Tad ir nenustabu, kad montessorinių mokyklų skaičius didėja, o taip pat eilė gabių mokytojų ištraukia į darbą.

Su džiaugsmu pranešame, kad VARNAS MONTESSORI CENTRE nuo 1970 metų rudens bus atgaivinta lietuviška klasė. Julija Smilgienė jau visi metai šioje mokykloje sėkmingai dirba, o Sofija Blažienė pradės dirbti ateinančių rudenį. Mums yra malonu šias dvi nuoširdžias lietu-

ves mokytojas turėti VARNAS MONTESSORI CENTRE. Linkime sėkmės.

Registracija vasaros klasei ir rudeniiui vyksta kasdien. Skambinkite telefonu 776-6667.

Laiške iš Paryžiaus apie ilgą suknelę

Laiške iš Paryžiaus rašoma: "Nėra nei vieno trumpo sijono Paryžiuje. Kai kurios ilgesnės suknelės sugeba atrodyti gerokai nusmukusios, bet apsiustai atrodo gerai ir visa ši ilgesnė išvaizda, atrodo, prigis, ypač rudenį. Vaikai čia atrodo karališkieji. Berniukai nešioja taipgi ilgesnius apsiustus. Tuo tarpu plaukai patrupėjo".

Tokios tai žinios nuo Senos upės pakrantės. Chicagos kailininkai perka ir gabena pas mus visą Christian Dior kolekciją, pasižymėjusią savo ilgumu. Ypač dabar madoje trumpa suknelė ir ilgą apsiustas. Ši kombinacija labiausiai populiari.



Kepurinė. Šoka "Grandinėlė" New Yorke.

Nuotr. V. Maželio